

Aan de slag met de Omgevingswet

Toepassingsprofiel AMvB en MR

Versie 0.98-beta
Geonovum

Datum 31 juli 2019

Colofon

Omgevingswet-besluit	AMvB en MR
Identificatie	am
Versie	0.98-beta
Projectnaam	STandaard Officiële Publicaties met specifieke ToepassingsProfielen voor OmgevingsDocumenten
Projectnummer	PR33
Contactpersoon	Sandra van Wijngaarden
Auteur(s)	DSO project 33

Versiehistorie

Versie	Datum	Wijziging
0.98-beta	29-07-2019	<p>1. Over gehele TPOD:</p> <p>1a. wijzigingen vanuit IMOW verwerkt (inhoudelijk en mbt volgorde / structuur TPOD).</p> <p>1b. wijzigingen verwerkt vanuit harmonisatieslag met overige TPODs (zgn basistekst).</p> <p>1c. wijzigingen verwerkt vanuit afstemming terminologie binnen de gehele standaard.</p> <p>1d. afbeeldingen / figuren AMvB-MR specifiek gemaakt.</p> <p>1e. hoofdindeling in deel A, B, C, D.</p> <p>2. Hoofdstuk 2: tabellen mbt besluit-metadata tijdelijk verwijderd om dubbelingen met ontwikkelingen uit STOP te voorkomen (lopende werkzaamheden).</p> <p>3. Tabel 4: Beperkingengebied vervangen met Gebiedsaanwijzing incl toelichting.</p> <p>4. Paragraaf 3.5: nuance aangebracht open waardelijst naam activiteit: nieuwe toevoegingen naam activiteit door BG komen wel terecht in open waardelijst (itt andere waardelijsten). Dit tbv koppeling met toepasbare regels.</p> <p>5. Paragraaf 5.2.1.2: toevoeging mogelijkheid aanbrengen tekens in sup/superscript icm andere opmaken (bijv. vet).</p>
0.98-beta	30-07-2019	<p>6. Paragraaf 5.2.1.2: toevoeging mogelijkheid aanbrengen tekst Gereserveerd.</p> <p>7. Nieuw hoofdstuk 6 met uitleg over IMOW en objecten hierbinnen (regeltekst, juridische regel). Uitleg over informatieobject.</p> <p>7a. Er komt geen apart hoofdstuk over de verbeelding / presentatiestandaard meer voor in het TPOD. Verbeelding / presentatie is daarentegen verwerkt in elke paragraaf waarin een IMOW-object wordt toegelicht.</p> <p>8. Par 6.3: UML klassendiagram bijgewerkt obv IMOW.</p> <p>9. Par 6.4: toelichting van nieuwe / gewijzigde objecten:</p> <p>9a. Par 6.4.1: Toelichting nieuw object Regeltekst.</p> <p>9b. Par 6.4.2: Toelichting nieuw object Juridische regel.</p> <p>9c. Par 6.4.3: Toelichting gewijzigd gebruik attribuut regelkwalificatie.</p> <p>9d. Par 6.4.4: Toelichting gewijzigd object Locatie.</p> <p>9e. Par 6.4.5: Toelichting gewijzigd object Activiteit.</p> <p>9f. Par 6.4.5.4: Toelichting koppelingsconstructie IMOW en vragenbomen / functionele structuur (via bovenliggende activiteit).</p> <p>9g. Par 6.4.8: Toelichting nieuw object Gebiedsaanwijzing (als vervanging voor object Beperkingengebied).</p> <p>10. Nieuw hoofdstuk 10 toegevoegd hoofdlijnen proces plan tot publicatie.</p> <p>11. Deel C Openstaande vragen en issues bijgewerkt.</p> <p>12. Deel D Bijlage 1 Ontwerpkeuzen bijgewerkt.</p>

Inhoud

A	Uitgangspunten voor de modellering.....	7
1	Inleiding	8
1.1	Aanleiding.....	8
1.1.1	Nieuw stelsel omgevingsrecht.....	8
1.1.2	Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen en Digitaal Stelsel Omgevingswet.....	8
1.2	STOP, IMOW en TPOD	9
1.3	Leeswijzer.....	10
2	Inhoudelijke aspecten van de AMvB en MR.....	12
2.1	Kenschets rechtsfiguur	12
2.2	Algemene kenmerken AMvB en MR.....	12
2.3	De inhoud van het de AMvB en MR.....	16
2.3.1	Regels en onderwerpen AMvB en MR	16
3	Uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor OW-besluiten	19
3.1	Proces van totstandkoming en bekendmaking c.q. publicatie van OW-besluiten.....	19
3.2	OW-besluiten met en zonder regels	19
3.3	Initieel besluit, wijzigingsbesluit en geconsolideerde versie.....	20
3.4	Annoteren.....	20
3.5	Waardelijsten	20
3.6	Presentatiemodel	21
B	Modellering van de AMvB en MR.....	22
4	Besluit, besluitonderdelen en AMvB en MR	23
4.1	Besluit en besluitonderdelen.....	23
4.1.1	Toelichting	23
4.1.2	Norm	23
4.2	De actuele geldende versie van de AMvB en MR.....	24
4.3	De geconsolideerde versie van de AMvB en MR.....	24
5	Toepassing van het IMOP-tekstmodel op OW-besluiten	25
5.1	Soorten tekststructuur	25
5.2	Specificatie van de Artikelstructuur voor de AMvB en MR.....	25
5.2.1	Tekstelementen	25
5.2.1.1	Toelichting	25
5.2.1.2	Norm	26
5.2.2	Opschrift en nummering van de tekstelementen	28
5.2.2.1	Toelichting	28
5.2.2.2	Norm	29
5.3	De Vrijetekststructuur	31
5.3.1	Toelichting	31
5.3.2	Norm	31
5.4	Standaardindeling AMvB en MR.....	31

5.4.1	Toelichting	31
5.4.2	Norm	32
5.5	Begripsbepalingen	32
5.5.1	Toelichting	32
5.5.2	Norm	33
5.6	Meet- en rekenbepalingen	33
5.6.1	Toelichting	33
5.6.2	Norm	33
5.7	Verwijzing	33
5.7.1	Toelichting	33
5.7.2	Norm	34
6	Het Informatiemodel Omgevingswet	35
6.1	Inleiding	35
6.2	De hoofdlijnen van IMOW voor OW-besluiten met Artikelstructuur	35
6.2.1	Regeltekst en Juridische regel	35
6.2.2	Informatieobject en Noemer	35
6.2.3	Locatie	37
6.2.4	Werkingsgebied	37
6.2.5	Annoteren met IMOW-objecten	37
6.3	Het IMOW-UML-diagram	38
6.4	Annoteren met IMOW-objecten: de objecten en hun attributen in detail beschouwd	40
6.4.1	Objecttype Regeltekst	40
6.4.1.1	Toelichting op de toepassing	40
6.4.1.2	Definitie	40
6.4.1.3	Norm	41
6.4.1.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	41
6.4.1.5	Toepassing presentatiemodel	42
6.4.2	Objecttype Juridische regel	42
6.4.2.1	Toelichting op de toepassing	42
6.4.2.2	Definitie	42
6.4.2.3	Norm	43
6.4.2.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	44
6.4.2.5	Toepassing presentatiemodel	45
6.4.3	Attribuut regelkwalificatie	45
6.4.3.1	Toelichting op de toepassing	45
6.4.3.2	Definitie	45
6.4.3.3	Norm	46
6.4.3.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	46
6.4.3.5	Toepassing presentatiemodel	47
6.4.4	Objecttype Locatie	47
6.4.4.1	Toelichting op de toepassing	47
6.4.4.2	Definitie	48
6.4.4.3	Norm	49
6.4.4.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	51
6.4.4.5	Toepassing presentatiemodel	52
6.4.5	Objecttype Activiteit	52
6.4.5.1	Toelichting op de toepassing	52
6.4.5.2	Definitie	53
6.4.5.3	Norm	53

6.4.5.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	54
6.4.5.5	Toepassing presentatiemodel	55
6.4.6	Objecttype Omgevingswaarde	56
6.4.6.1	Toelichting op de toepassing	56
6.4.6.2	Definitie	58
6.4.6.3	Norm	58
6.4.6.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	59
6.4.6.5	Toepassing presentatiemodel	60
6.4.7	Objecttype Omgevingsnorm	61
6.4.7.1	Toelichting op de toepassing	61
6.4.7.2	Definitie	63
6.4.7.3	Norm	63
6.4.7.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	64
6.4.7.5	Toepassing presentatiemodel	65
6.4.8	Objecttype Gebiedsaanwijzing	66
6.4.8.1	Toelichting op de toepassing	66
6.4.8.2	Definitie	66
6.4.8.3	Norm	67
6.4.8.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	67
6.4.8.5	Toepassing presentatiemodel	68
6.4.9	Gebiedsaanwijzingtype Functie	68
6.4.10	Gebiedsaanwijzingtype Beperkingengebied	68
6.4.10.1	Toelichting op de toepassing	68
6.4.10.2	Definitie	69
6.4.10.3	Norm	69
6.4.10.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten	69
6.4.10.5	Toepassing presentatiemodel	70
6.5	Standaardfrase als verbinding tussen regeltekst, werkingsgebied en waarden.....	71
7	Van plan tot publicatie.....	74
7.1	Het aanleverproces	74
7.2	Raadplegen	74
7.2.1	Raadplegen in het officiële publicatieblad	74
7.2.2	Raadplegen in DSO-LV	74
C	Openstaande vragen en issues.....	76
D	Bijlagen	78
Bijlage 1	Ontwerpkeuzen	79

A **Uitgangspunten voor de modellering**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het motto van de Omgevingswet is 'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'. De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Met benutten wordt bedoeld het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen. Bij beschermen gaat het over het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

1.1.1 Nieuw stelsel omgevingsrecht

De Omgevingswet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Met de Omgevingswet wordt het huidige stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien en wordt het fundament van het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht gelegd. Met het vernieuwen van het omgevingsrecht wil de wetgever vier verbeteringen bereiken:

- Het omgevingsrecht is inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk in het gebruik.
- De leefomgeving staat op een samenhangende manier centraal in beleid, besluitvorming en regelgeving.
- Een actieve en flexibele aanpak biedt overheden meer afwegingsruimte om doelen voor de leefomgeving te bereiken.
- Besluitvorming over projecten in de leefomgeving gaat sneller en beter.

Voor de realisatie van deze doelen biedt de wetgever diverse juridische instrumenten, waaronder de omgevingswetbesluiten (OW-besluiten) die verschillende bevoegde gezagen in staat stellen besluiten te nemen die ingrijpen in de leefomgeving. De belangrijkste OW-besluiten zijn:

- Algemene Maatregel van Bestuur (Rijk)
- Ministeriële Regeling (Rijk)
- Omgevingsvisie (Rijk, provincies en gemeenten)
- Omgevingsverordening (Provincies)
- Waterschapsverordening (Waterschappen)
- Omgevingsplan (Gemeenten)
- Projectbesluit (Rijk, provincies en waterschappen)
- Programma (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen)

1.1.2 Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen en Digitaal Stelsel Omgevingswet

OW-besluiten moeten om werking te kunnen hebben, worden bekendgemaakt respectievelijk gepubliceerd. Daartoe moeten ze worden aangeleverd aan de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen (verder: LVBB). De LVBB zorgt voor de bekendmaking van de besluiten in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag en voor consolidatie van wijzigingsbesluiten in de regeling. De LVBB zorgt tevens voor doorlevering van de geconsolideerde versie aan de hierna te bespreken DSO-LV. Deze processen en de resultaten daarvan zijn nader beschreven in hoofdstuk B7.

Digitalisering is een ander belangrijk instrument voor het behalen van de vier verbeterdelen. De Omgevingswet bevat de grondslagen voor de Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (verder: DSO-LV). Daarmee is de juridische basis gelegd voor de ontwikkeling van DSO-LV en kunnen er regels worden gesteld over onder andere gemeenschappelijke definities in de standaarden en voorzieningen die onderdeel zijn van het stelsel.

DSO-LV zorgt voor samenhangende, eenduidige en toegankelijke informatie van goede kwaliteit en draagt bij aan de verbetering van het stelsel van het omgevingsrecht. Het stimuleert een snellere en integrale besluitvorming onder de Omgevingswet en vergroot het gebruikersgemak.

DSO-LV biedt het digitale loket waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat kan en mag in de fysieke leefomgeving: het Omgevingsloket. Via het Omgevingsloket kunnen zij:

- informatie raadplegen over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, zoals gegevens over water- of luchtkwaliteit en geluidbelasting.
- vergunningen aanvragen en meldingen doen;
- zien welke regels en beleid van toepassing zijn op een locatie. De basis hiervoor zijn de OW-besluiten, waaronder omgevingsvisies, omgevingsverordeningen en omgevingsplannen, projectbesluiten, AMvBs, Mr en op termijn ook programma's.

Om aan deze doelstellingen van DSO-LV te kunnen voldoen, is het nodig om de OW-besluiten *machineleesbaar* te maken en de gebruikte gegevens *onderling uitwisselbaar* te maken. Dat betekent dat de OW-besluiten vanuit informatiekundig en technisch oogpunt moeten worden gestructureerd en gestandaardiseerd.

De Omgevingswet biedt daartoe de mogelijkheid door het stellen van regels over de inrichting en vormgeving van de OW-besluiten, die worden vastgelegd in de Standaard Officiële Publicaties (STOP) en het onderhavige document. Bij ministeriële regeling zullen regels worden opgenomen rond het gebruik van deze standaard voor officiële overheidspublicaties.

De standaard legt vast hoe tekst moet worden ingedeeld en geannoteerd, hoe tekst aan locaties moet worden gekoppeld, welke waardelijsten van toepassing zijn en hoe het resultaat vervolgens uitgewisseld moet worden. Het is aan de bevoegde gezagen om de inhoud van de regels te bepalen.

1.2 STOP, IMOW en TPOD

De Standaard voor Officiële Publicaties (verder: STOP) omvat de beschrijving van de manier waarop digitale officiële bekendmakingen worden opgesteld, uitgewisseld en gepresenteerd. STOP ondersteunt het beschikbaar stellen van alle officiële bekendmakingen. Het algemene doel is interoperabiliteit in dat proces van uitwisselen en beschikbaar stellen. STOP gaat daarbij niet over de inhoud van officiële bekendmakingen maar beschrijft wel de mechanismen en bouwstenen om die inhoud digitaal vast te leggen.

Per domein kan een specificatie van STOP gemaakt worden. Voor de Omgevingswet is die specificatie gegeven in het Conceptueel InformatieModel Omgevingswet (verder: CIMOW) en het InformatieModel Omgevingswet (verder: IMOW). CIMOW is het conceptuele model waarop informatiemodellen in de keten gebaseerd worden. IMOW is afgeleid van CIMOW en

is het logische model dat is toegespitst op de keten 'Van plan tot publicatie'. IMOW richt zich met name op OW-besluiten in DSO-LV. IMOW omvat implementatierichtlijnen en -afspraken voor de OW-besluiten. Daarnaast omvat het per type OW-besluit een UML-klassediagram voor het coderen van dat OW-besluit.

Op welke wijze STOP en IMOW moeten worden toegepast is per OW-besluit beschreven in een Toepassingsprofiel. Een Toepassingsprofiel is een nadere invulling c.q. beperking van de (algemene) STOP en bevat domeinspecifieke afspraken. De toepassingsprofielen geven voor het specifieke domein aan welke specifieke regels er gelden voor inhoud en metadata (eigenschappen en waardelijsten).

Voor de Omgevingswet is het Toepassingsprofiel omgevingswetbesluiten (TPOD) van toepassing en is er voor elk soort OW-besluit een apart toepassingsprofiel. Een TPOD beschrijft de informatiekundige specificaties conform STOP en IMOW voor de (inhoudelijke) onderwerpen, de regels en richtlijnen die gelden voor het betreffende OW-besluit. Het is in feite de schakel tussen de juridisch(-inhoudelijke) bepalingen in de Omgevingswet en de technische specificaties voor het ontwikkelen van software ten behoeve van het opstellen van de afzonderlijke OW-besluiten. Het TPOD is primair bedoeld voor informatie-specialisten, beleidsmedewerkers en juristen van de bevoegde gezagen, die de OW-besluiten volgens de standaard inhoud en vorm zullen geven. De praktijkrichtlijn voor het betreffende OW-besluit vult dit aan met aanwijzingen en voorbeelden voor de concrete toepassing van de standaard.

Dit TPOD geeft uitwerking aan de AMvB en MR en behoort bij een set van documenten die, als toepassing van STOP, ontwikkeld zijn voor het domein van de Omgevingswet:

- Het Conceptueel Informatiemodel voor de Omgevingswet (CIMOW);
- Het Informatiemodel Omgevingswet (IMOW);
- XSD's; schema's voor implementatie van IMOW in XML-formaat;
- Presentatiemodel;
- Berichtenmodel;
- Toepassingsprofielen (TPOD's) voor de OW-besluiten;
- Waardelijsten behorende bij de TPOD's;
- Conformiteitsregels;
- Praktijkrichtlijnen op basis van de TPOD's.

1.3 Leeswijzer

Dit document is in twee delen verdeeld. Het eerste deel beschrijft de uitgangspunten voor de modellering. In dit eerste hoofdstuk zijn de doelstellingen van de Omgevingswet, LVBB en DSO-LV op hoofdlijnen toegelicht. Daarmee is het bredere kader en het doel van het TPOD geschetst. Hoofdstuk 2 beschrijft de juridische, inhoudelijke en procedurele aspecten van de AMvB en MR en andere instrumenten die op de AMvB en MR inwerken. Ook de overgangsfase na inwerkintreden van de Omgevingswet komt aan de orde. Hoofdstuk 3 gaat in op de belangrijkste uitgangspunten voor de toepassingsprofielen. Ingegaan wordt op het proces van totstandkoming en bekendmaking, het verschil tussen OW-besluiten met en OW-besluiten zonder regels, het verschil tussen een initieel besluit, een wijzigingsbesluit en de geconsolideerde versie van de AMvB en MR; daarna worden de hoofdlijnen van annoteren, waardelijsten en presentatiemodel toegelicht.

Deel B is volledig gewijd aan de modellering van de AMvB en MR. Hoofdstuk B4 beschrijft de besluitonderdelen waaruit een besluit tot vaststelling of wijziging van de AMvB en MR bestaat en het verschil tussen de actuele geldende versie van de AMvB en MR en de geconsolideerde versie daarvan. In hoofdstuk B5 wordt het tekstmodel beschreven en de toepassing daarvan op de AMvB en MR. Hoofdstuk B6 bevat een beschrijving IMOW. Na een inleiding op het model bevat het het IMOW-UML-klassendiagram. Daarna worden de hoofdlijnen van het IMOW voor OW-besluiten met artikelstructuur beschreven. In paragraaf B6.4 wordt gedetailleerd toegelicht hoe het annoteren van de AMvB en MR met IMOW-objecten wordt toegepast. Tot slot wordt het werken met standaardfrases beschreven.

De TPOD's voor alle OW-besluiten volgen dezelfde structuur en indeling, om de vergelijkbaarheid van de tekstblokken en het beheer daarvan nu en in de toekomst zo eenvoudig mogelijk te maken. Het kan zijn dat een paragraaf niet van toepassing is voor een bepaalde TPOD. In dat geval wordt dat ook in de betreffende paragraaf aangegeven.

Dit toepassingsprofiel stelt een aantal (overwegend technische en structurerende) normen voor het opstellen van de AMvB en MR. Voorbeelden daarvan zijn het aantal besluitonderdelen waaruit een besluit tot wijziging van de AMvB en MR moet bestaan, de eigenschappen die nodig zijn om een bepaalde annotatie vast te leggen en de manier waarop de relatie tussen tekst en werkingsgebied wordt vormgegeven. Uiteraard bevat het toepassingsprofiel ook een toelichting op die normen. Om volstrekt helder te maken wat tot de norm behoort wordt in de tekst een duidelijk onderscheid gemaakt tussen beide teksttypen. De toelichtende teksten staan steeds in de subparagraaf Toelichting, de normen staan in de subparagraaf Norm. Het gaat hier om de functionele normen uit de standaard, niet om juridische normen die regels stellen.

2

Inhoudelijke aspecten van de AMvB en MR

Dit hoofdstuk beschrijft de inhoud van de AMvB en MR en heeft als doel de functionele elementen in het toepassingsprofiel te kunnen identificeren.

Paragraaf 2.1 schetst het karakter van de AMvB en MR. Deze schets bevat informatie op hoofdlijnen, die van belang is voor de functionele elementen in het toepassingsprofiel.

In paragraaf 2.2 staan algemene kenmerken van de AMvB en MR. Deze kenmerken geven de (juridische, procedurele, etc.) context weer van de AMvB en MR, maar beschrijven geen domein-specifieke zaken.

Paragraaf 2.3 beschrijft domein-specifieke kenmerken van de AMvB en MR. Dit zijn niet alleen inhoudelijke kenmerken van de AMvB en MR zelf. Waar relevant zijn ook kenmerken beschreven die aangeven hoe de AMvB en MR zich verhoudt tot zaken in breder verband, bijvoorbeeld ten opzichte van andere instrumenten.

2.1

Kenschets rechtsfiguur

Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten stellen elk (integraal) beleid en regels vast over de ontwikkeling, het gebruik, de bescherming en het beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving voor hun grondgebied. Zij leggen dit vast in één of meerdere OW-besluiten. Elk van deze bestuursorganen heeft in het stelsel voor het omgevingsrecht zijn eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden en daarmee samenhangende instrumenten, waaronder de OW-besluiten.

Het Rijk werkt de hoofdregels over de fysieke leefomgeving in de Omgevingswet nader uit in Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) en een ministeriële regeling (MR).

Dit toepassingsprofiel geldt alleen voor deze tot het omgevingsrecht behorende AMvB's en MR.

De AMvB's bevatten regels ter uitwerking van de instrumenten van de wet. Hierin zijn de inhoudelijke normen opgenomen voor bestuurlijk handelen en rechtstreeks werkende regels gericht op burgers, bedrijven en overheden over activiteiten in de fysieke leefomgeving.

Bij AMvB kunnen onder andere instructieregels worden gesteld en omgevingswaarden worden vastgesteld.

Bij MR kunnen onder andere instructieregels worden gesteld en worden werkingsgebieden geometrisch worden begrensd.

2.2

Algemene kenmerken AMvB en MR

In Tabel 1 tot en met Tabel 3 zijn de algemene kenmerken van de AMvB en MR opgenomen. Deze kenmerken leggen de algemene eigenschappen vast, waarmee informatie over de AMvB en MR wordt bijgehouden. Doel van deze tabellen is het weergeven van de meest essentiële algemene kenmerken van het instrument zodat de lezer het beter kan plaatsen en vergelijken met bestaande instrumenten, niet om een volledig sluitende beschrijving te geven.

Tabel 1 Juridische kenmerken

Onderwerp	Specificatie AMvB	Specificatie MR
Grondslag rechtsfiguur	diverse artikelen Omgevingswet, of andere wetten of besluiten.	diverse artikelen Omgevingswet of andere wetten of besluiten
Voorbereidingsprocedure	Nee, afdeling 3.4 Awb niet van toepassing	Nee, afdeling 3.4 Awb niet van toepassing
Consultatie	Eenieder wordt langs elektronische weg in de gelegenheid gesteld gedurende een periode van ten minste vier weken opmerkingen te maken.	Eenieder wordt langs elektronische weg in de gelegenheid gesteld gedurende een periode van ten minste vier weken opmerkingen te maken.
Tijdstip bekendmaking vastgestelde AMvB/MR	PM	PM
Inwerkingtreding	Wordt geregeld in het OW-besluit zelf, of in een afzonderlijk besluit. Als het niet geregeld is de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad	Wordt geregeld in de MR zelf.
Rechtsbescherming	geen bezwaar en beroep mogelijk	geen bezwaar en beroep mogelijk
Geldt toepassingsprofiel ook voor ontwerpbesluit	Nee	Ja
Rechtsfiguur roept meldingsplicht of vergunningplicht in het leven.	Ja, bij AMvB kunnen activiteiten worden aangewezen waarvoor een vergunningplicht, al dan niet een meldingsplicht geldt.	Nee
Rechtsfiguur bevat bepalingen waaraan aanvragen om omgevingsvergunning rechtstreeks getoetst moeten worden	Ja, AMvB bevat rechtstreeks werkende regels waar vergunningaanvragen aan getoetst moeten worden.	Ja, MR bevat rechtstreeks werkende regels waar vergunningaanvragen aan getoetst moeten worden.
Rechtsfiguur bevat voor elieder bindende regels	Ja, AMvB kan rechtstreeks werkende regels gericht op burgers en bedrijven bevatten	Ja, MR kan rechtstreeks werkende regels gericht op burgers en bedrijven bevatten

Tabel 2 Kenmerken ten behoeve van metadata en annotaties

Onderwerp	Specificatie AMvB	Specificatie MR
Bevoegde bestuurslaag	Rijk	Rijk
Bestuursorgaan	Regering	Minister
Mogelijke statussen besluit tot vaststelling of wijziging (procedurestatus)	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp • Vastgesteld • Deels in werking • Geheel in werking • Niet in werking • Ingetrokken 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp • Vastgesteld • Deels in werking • Geheel in werking • Niet in werking • Ingetrokken
Mogelijke documentversies besluit tot vaststelling of wijziging	PM	PM
OW-besluit kan rechtstreeks ander OW-besluit wijzigen (meervoudig bronhouderschap)	Nee	Ja, in uitzonderlijke gevallen kan een regeling een ander OW-besluit wijzigen. Dit zal zich voordoen bij de overgangssituatie (de zgn. bruidsschat) voor omgevingsplannen en waterschapsverordeningen.
Ander OW-besluit kan rechtstreeks onderhavig OW-besluit wijzigen (meervoudig bronhouderschap)	<p>Nee: er bestaan geen OW-besluiten die hiërarchisch gezien hoger staan dan OW-besluiten van het Rijk.</p> <p>Het is echter nog een open punt of <i>binnen</i> het Rijk -door meerdere departementen bijv.- meervoudig bronhouderschap voor zal komen.</p>	<p>Nee: er bestaan geen OW-besluiten die hiërarchisch gezien hoger staan dan OW-besluiten van het Rijk.</p> <p>Het is echter nog een open punt of <i>binnen</i> het Rijk -door meerdere departementen bijv.- meervoudig bronhouderschap voor zal komen.</p>
Rechtsfiguur kan gewijzigd worden door wijzigingsbesluiten	Ja	Ja
Onderdelen	Besluitonderdelen: Deel 1: Regels en evt. bijlage Deel 2: Artikelsgewijze en algemene toelichting	

Onderwerp	Specificatie AMvB	Specificatie MR
Tekststructuur besluitonderdelen	Voor de tekststructuur van de regeltekst (deel 1) wordt gebruik gemaakt van de Aanwijzingen voor de Regelgeving. Bijlagen binnen deel 1 worden opgemaakt volgens een vrije tekststructuur. Er kunnen verwijzingen worden gemaakt tussen de regeltekst en bijlagen. Deel 2 wordt opgemaakt volgens een vrije tekst structuur. Er kan een verwijzing worden gemaakt tussen de regeltekst en een onderdeel van de toelichting hierop.	
Bij het instrument vast te leggen procedure-informatie	<ul style="list-style-type: none">• Datum vaststelling• Datum bekendmaking• Datum inwerkingtreding	
Het moet mogelijk zijn vanuit de geconsolideerde regeling en een regel daarbinnen, de volledige historie van wijzigingsbesluiten (het eerste deel van het besluit tot vaststelling/wijziging in AMvB of MR) op te vragen in de LVBB / KOOP systemen.	Ja	Ja

Tabel 3 Vergelijking met huidige rechtsfiguren en RO Standaarden

Onderwerp	Specificatie AMvB	Specificatie MR
Vergelijkbaar met/ voortzetting van huidige rechtsfiguur	Algemene Maatregel van Bestuur op basis van Wro, Wabo, Woningwet, Wet milieubeheer.	Ministeriële Regeling op basis van Wro, Wabo, Woningwet, Wet milieubeheer.
Voortzetting van instrument in RO Standaarden	Ja, AMvB	Ja, Ministeriële Regeling
INSPIRE thema	Meerdere INSPIRE thema's	Meerdere INSPIRE thema's

2.3 De inhoud van het de AMvB en MR

In deze paragraaf wordt de inhoud van de AMvB en MR beschreven, met in subparagraaf 2.3.1 een overzicht van de belangrijkste onderwerpen waarover in de AMvB en MR regels moeten of kunnen worden gesteld.

2.3.1

Regels en onderwerpen AMvB en MR

Alhoewel de Omgevingswet overzicht geeft van onderwerpen waarover in de AMvB en MR regels gesteld moeten of kunnen worden, kunnen er in de toekomst onderwerpen binnen de reikwijdte vallen waar op dit moment geen rekening mee gehouden kan worden.

Onderstaande overzichten over de inhoud van de AMvB en MR zijn gebaseerd op de bestaande thema's met betrekking tot de fysieke leefomgeving. In de wet staan vervolgens specifieker bepalingen over de inhoud van de AMvB en MR, zoals het aanwijzen van onderwerpen waarover regels alleen in een AMvB en MR mogen worden opgenomen.

Tabel 4 biedt een overzicht van een aantal onderwerpen die voorkomen in de huidige vier AMvB's en de MR behorend bij de Omgevingswet. De vertaalslag van de onderwerpen in Tabel 4 naar IMOW-objecten vindt plaats in paragraaf B6.4.

Tabel 4 Inhoudelijke kenmerken AMvB en MR

Onderwerp	Bron	Karakterisering/Toelichting
Normadressaat	Ob, Bkl, Bal, Bbl, MR ¹	De normadressaat duidt aan tot wie een bepaalde regel zich richt. Is in IMOW onderdeel geworden van Regelkwalificatie, zie par B6.4.3.
Regelkwalificatie	Ob, Bkl, Bal, Bbl, MR	<p>De regelkwalificatie geeft aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • welk plicht een regel inhoudt (meldingsplicht, vergunningsplicht, et cetera). • andere typeringen van regels, zoals instructieregel <p>Onderdeel van regelkwalificatie is ook de mogelijkheid in een AMvB om maatwerk in een lager niveau te bewerkstelligen.</p>
Activiteiten	Bkl, Bal, Bbl, MR	Vooralsnog worden activiteiten opgenomen die letterlijk vermeld zijn in de AMvB en mogelijk ook in de MR zijn opgenomen als activiteit.
Oogmerken	Bkl, Bal, Bbl,	Het oogmerk duidt het (abstractere) doel waar een regel aan moet bijdragen. Voorbeelden van oogmerken zijn veiligheid, gezondheid et cetera.
Omgevingswaarden	Bkl	<p>De omgevingswaarden kunnen variëren; een omgevingswaarde kan een hoog detailniveau hebben (bijvoorbeeld meetbare omgevingswaarde). Meerdere omgevingswaarden kunnen ook gegroepeerd zijn in een abstractere omgevingswaarde (bijvoorbeeld kwaliteit buitenlucht).</p> <p>Omgevingswaarden kunnen betreffen geluid, waterkwaliteit, geur, externe veiligheid et cetera., en kunnen ook een kwalitatieve aanduiding hebben.</p>
Regels omtrent omgevingswaarden (zoals monitoring)	Bkl, MR	De Ministeriële regeling bevat regels die zien op de toepassing van monitoring van omgevingswaarden en rapportage hierover. De AMvB's bevatten regels over monitoring- en gegevensverzamelingen van (meet-)gegevens.
Omgevingsnorm	Bal, Bbl, Bkl, MR	De in een waarde uit te drukken geldende normen, niet zijnde omgevingswaarden. Nb. Betreft enkel een annotatie; heeft geen juridische betekenis.

¹ Ob=Het Omgevingsbesluit, Bkl=Besluit kwaliteit leefomgeving, Bal=Besluit activiteiten leefomgeving, Bbl=Besluit bouwwerken leefomgeving, MR= Ministeriële regeling

Onderwerp	Bron	Karakterisering/Toelichting
Gebiedsaanwijzingen	BAL, BKL, MR	Wetten en AMvB's vermelden (typen) gebieden die in de MR worden aangewezen en begrensd. Typen van gebieden hebben betrekking tot thematische zaken (bijv. water en watersystemen, landschap, externe veiligheid) of een typering dat een gebied een beperkingengebied is. Typen gebieden worden ook verder (gedetailleerder) verfijnd.
Instructieregel voor:	BKL, BAL, MR	Er kan worden aangegeven voor welk soort instrument een instructieregel geldt.
Geometrisch begrenzen van locaties	Ob, BKL, MR	In de AMvB's worden er gebieden bij naam genoemd. Het merendeel van deze gebieden wordt vervolgens aangewezen en begrensd in de MR.
Aanwijzen bevoegdheid	Ob, BAL, BBL, MR	Er kan aangegeven worden dát er een bevoegdheid wordt aangewezen en wélk bevoegd gezag dat vervolgens is.
Procedures	Ob	Er zijn regels met betrekking tot procedures. Deze kunnen gaan over financiële bepalingen, MER-grelateerde regels, et cetera.

3

Uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor OW-besluiten

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor OW-besluiten beschreven. Deze uitgangspunten zijn mede gebruikt als bouwstenen voor de ontwikkeling van de TPOD's. Deze informatie is met name beschrijvend van aard en dient het doel achtergrond te bieden voor deel B, dat de modellering van de AMvB en MR beschrijft en voortborduurde op de uitgangspunten beschreven in dit hoofdstuk.

3.1

Proces van totstandkoming en bekendmaking c.q. publicatie van OW-besluiten

Het proces begint met een informeel deel dat bestaat uit participatie en (voor)overleg. Daarbij legt het bevoegde gezag dan wel een initiatiefnemer een voorstel, voornemen of een vraagstuk voor aan externe partijen. Het bevoegd gezag kan zelf een medium kiezen voor participatie en/of overleg: een document, een website, een film et cetera. In het geval van een AMvB of MR wordt gebruik gemaakt van internetconsultatie. In het informele deel van het proces kan een informele versie van het OW-besluit gebruikt worden. De standaard met dit toepassingsprofiel maakt dat mogelijk door ook een concept van OW-besluiten te genereren.

Als er bij de totstandkoming van het OW-besluit bijvoorbeeld een voorhangprocedure moet worden gevuld of een advies bij de Raad van State moet worden aangevraagd, kan het bevoegd gezag een concept van het OW-besluit genereren in bijv. PDF vorm.

Bij het opstellen van het OW-besluit ten behoeve van het formele deel van het proces moet gebruik gemaakt worden van de standaarden STOP en TPOD. De standaarden ondersteunen ook dit opstelproces. Na het opstellen van het OW-besluit volgen publicatie en kennisgeving van het ontwerp van het OW-besluit en later publicatie of bekendmaking van het besluit in de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen (verder: LVBB).

In de LVBB worden alleen ontwerp- en vastgestelde besluiten gepubliceerd respectievelijk bekendgemaakt. Op dit moment is nog niet bekend of, en zo ja waar, zal worden voorzien in een landelijk beschikbare omgeving waarin ook informele versies van de OW-besluiten beschikbaar gesteld en geraadpleegd kunnen worden.

3.2

OW-besluiten met en zonder regels

Er is onderscheid tussen OW-besluiten die regels bevatten, zoals het omgevingsplan, en OW-besluiten die geen regels bevatten, zoals de omgevingsvisie.

OW-besluiten die regels bevatten, zullen vanuit de gebruikerstoepassing van het DSO het meest gevraagd worden. Daarom worden aan die OW-besluiten extra eisen gesteld ten behoeve van de bekendmaking en zijn er extra mogelijkheden aan toegevoegd voor bevraging en raadpleging. Om deze reden besteden de standaarden extra aandacht aan deze categorie als het gaat om tekststructuur, relatie met werkingsgebieden en weergave.

De OW-besluiten zonder regels hebben een ander karakter. Ze hebben een vrijere opzet en kennen geen artikelsgewijze indeling. Hiervoor geldt dan ook een aantal eisen niet die wel voor de OW-besluiten met regels gelden, zoals vaste tekststructuren.

De specificaties voor de tekststructuur zijn opgenomen in hoofdstuk B5.

3.3 Initieel besluit, wijzigingsbesluit en geconsolideerde versie

OW-besluiten komen tot stand door het nemen van een initieel besluit (het eerste besluit waarbij een volledig OW-besluit wordt vastgesteld). OW-besluiten kunnen vervolgens door wijzigingsbesluiten gewijzigd worden. Omgevingsplannen, omgevingsverordeningen, waterschapsverordeningen, AMvB's, MR en omgevingsvisies moeten in geconsolideerde vorm beschikbaar gesteld worden. In de geconsolideerde versie worden alle achtereenvolgens genomen wijzigingsbesluiten verwerkt tot een doorlopende versie van het OW-besluit. In hoofdstuk B4 wordt dit nader beschreven.

Een groot deel van de bepalingen van dit toepassingsprofiel is met name van toepassing op de geconsolideerde versie van het OW-besluit en minder op wijzigingsbesluiten. Een wijzigingsbesluit zal namelijk vooral het verschil met de vorige geconsolideerde versie laten zien.

3.4 Annoteren

Onder annoteren verstaan we het toevoegen of markeren van gegevens aan (onderdelen van) besluiten en regelingen. Een markering heet een annotatie. Annoteren maakt het mogelijk dat die tekst machineleesbaar wordt. En het zorgt er voor dat het besluit of de regeling gestructureerd bevraagbaar is en dat werkingsgebieden en andere gegevens op een kaart weergegeven worden. Het annoteren helpt ook bij het verbinden van toepasbare regels, ofte wel vragenbomen, aan regels met werkingsgebieden. De bij het annoteren toegevoegde gegevens worden niet direct in de lopende, voor de mens leesbare, tekst weergegeven. Het annoteren van OW-besluiten met IMOW-objecten is beschreven in hoofdstuk B6.

3.5 Waardelijsten

Een waardelijst is een collectie van waarden die gebruikt kunnen worden bij het annoteren. Bij veel attributen van annotaties hoort een waardelijst met vooraf gedefinieerde waarden. Waardelijsten zijn er in twee vormen: gesloten waardelijsten en open waardelijsten. In de toepassingsprofielen voor de OW-besluiten bedoelen we daar het volgende mee.

- gesloten waardelijst: is een lijst met vooraf gedefinieerde waarden waaruit gekozen moet worden. Deze waardelijst wordt centraal beheerd en kan alleen beheermatig gewijzigd worden, aangezien een wijziging direct effect heeft op de werking van en functionaliteiten van de applicaties van het DSO en LVBB;
- open waardelijst: is een lijst met vooraf gedefinieerde waarden. Wanneer de gewenste waarde op de waardelijst voorkomt, wordt die gebruikt. Als de gewenste waarde niet op de waardelijst voorkomt, wordt door het bevoegd gezag een eigen waarde gedefinieerd. Deze waarde wordt niet aan de waardelijst toegevoegd. Uitzondering hierop vormt de waardelijst voor de naam voor activiteit. Eigen waarden van een naam voor activiteit die door bevoegde gezagen zelf worden gedefinieerd worden wel toegevoegd aan deze open waardelijst, zie voor meer informatie hierover paragraaf B6.4.5.4.

In paragraaf B6.3 is aangegeven voor welke attributen een waardelijst geldt en of deze gesloten of open is.

3.6 Presentatiemodel

De inhoud van een OW-besluit dient kenbaar te zijn. Daarom moet een OW-besluit niet alleen machineleesbaar worden aangeboden, maar is ook een voor de mens te interpreteren presentatie noodzakelijk. Uitgangspunt is dat de tekst, de bijbehorende locaties en de waarden die normen op de verschillende locaties hebben zo overzichtelijk worden gepresenteerd dat de raadpleger ze kan interpreteren.

Het presentatiemodel richt zich op de mensleesbare vorm van het presenteren. Onder presenteren verstaan we het weergeven en visualiseren van de inhoud van een besluit of regeling in een voorgedefinieerde vorm (gebruik van symbolen, kleur, lijndikte, arcering, karakterset) conform een afgesproken standaard. Het presentatiemodel beschrijft daarbij de wijze van presenteren van tekst, locaties en waarden en het presenteren van wijzigingen in een wijzigingsbesluit.

De mensleesbare presentatie van tekst toont de hiërarchie van de structuurelementen van die tekst. De mensleesbare presentatie van locaties maakt gebruik van de annotaties met IMOW-objecten, waardelijsten en symbolisatietabellen. Een symbolisatietabel is de koppeling die gebruikt wordt bij de presentatie van een locatie en waarden op een kaartbeeld. In de symbolisatietabel zijn afspraken vastgelegd over de symboliek waarmee een annotatie wordt gepresenteerd. Het mechanisme koppelt de waarde uit een gesloten waardelijst aan de bijbehorende, afgesproken, symbolicode. De symbolisatietabel wordt gebruikt bij de standaard geharmoniseerde weergave. Het bevoegd gezag kan voor de officiële bekendmaking hiervan afwijken en een eigen symbolisatie kiezen.

Naast de presentatie van tekst, locaties en waarden legt het presentatiemodel ook vast hoe wijzigingen in een wijzigingsbesluit worden gepresenteerd. In een wijzigingsbesluit moet in mensleesbare, inzichtelijke en begrijpelijke vorm datgene getoond worden wat door het besluit verandert in de geconsolideerde versie; dit betreft zowel tekst, locatie als waarden.

B **Modellering van de AMvB en MR**

Dit hoofdstuk beschrijft de modellering van de AMvB en MR en voorziet in de vertaling van (een deel van) de kenmerken van Tabel 1 tot en met Tabel 4 uit hoofdstuk 2 naar het model dat de kenmerken structureert en aan elkaar relateert. Het model legt uit hoe de AMvB en MR zodanig gestructureerd wordt, dat het machineleesbaar en op een gestandaardiseerde manier uitwisselbaar wordt.

Hoofdstuk 4 beschrijft het besluit, de besluitonderdelen en de geldende en geconsolideerde versie van de AMvB en MR. In hoofdstuk 5 wordt het tekstmodel beschreven en de toepassing daarvan op de AMvB en MR. Hoofdstuk 6 beschrijft IMOW. Hoofdstuk 7 tot slot beschrijft het proces van plan tot publicatie: het aanleveren aan LVBB en het raadplegen in LVBB en DSO-LV.

4

Besluit, besluitonderdelen en AMvB en MR

Deze paragraaf geeft een beschrijving van de onderdelen waaruit het besluit waarbij een AMvB en MR of een wijziging daarvan wordt vastgesteld, bestaat.

4.1

Besluit en besluitonderdelen

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving van de onderdelen waaruit het besluit waarbij een AMvB en MR of een wijziging daarvan wordt vastgesteld, bestaat.

4.1.1

Toelichting

Het besluit waarbij een AMvB en MR of een wijziging daarvan wordt vastgesteld, bestaat uit twee onderdelen.

Deel een: regels

Het eerste deel van het besluit bestaat uit de regels die deel gaan uitmaken van de AMvB of MR. De regels bestaan uit juridische regelteksten en de werkingsgebieden: de gebieden waar de afzonderlijke regels gelden en die worden begrensd door coördinaten. Het werkingsgebied op algeheel AMvB-niveau is hierbij heel Nederland inclusief EEZ. Het werkingsgebied van individuele tekstelementen of tekstfragmenten kan zijn Nederland exclusief EEZ. Bij dit eerste deel kunnen bijlagen worden gevoegd. Hier kunnen tabellen, afbeeldingen en/of plaatjes aan toegevoegd worden.

In dit deel wordt concreet aangegeven op welke wijze de AMvB of MR wordt aangepast. Aangegeven wordt welke regels worden toegevoegd, geschrapt, gewijzigd of vervangen door andere regels. Dit deel van het vaststellings- of wijzigingsbesluit is vergelijkbaar met de wijziging van een wet of een verordening. Dit deel wordt weergegeven in ‘renvooiweergave’; een weergave waarin met visuele middelen wordt duidelijk gemaakt wat wordt toegevoegd of geschrapt.

Deel twee: algemene en artikelsgewijze toelichting

Het tweede deel van de AMvB of MR is de toelichting. De toelichting bestaat uit een algemene en artikelsgewijze toelichting die bij wetten gebruikelijk is. Indien gewenst kunnen bij zowel de algemene als de artikelsgewijze toelichting bijlagen worden gevoegd. Zowel de toelichting als de bijlagen kunnen tabellen, afbeeldingen en/of plaatjes bevatten.

4.1.2

Norm

Het besluit tot vaststelling of wijziging van de AMvB en MR bestaat uit twee onderdelen, met de volgende inhoud:

- Deel een: AMvB en MR, verplicht onderdeel
- Deel twee: artikelsgewijze toelichting en algemene toelichting, beide onverplichte onderdelen.

Aan ieder van deze twee onderdelen kunnen bijlagen worden toegevoegd.

4.2

De actuele geldende versie van de AMvB en MR

De AMvB en MR-delen van alle opeenvolgende besluiten tot vaststelling of wijziging van de AMvB en MR vormen samen de actuele geldende versie van de AMvB en MR waaraan rechten en plichten kunnen worden ontleend.

De artikelsgewijze en algemene toelichting maken geen deel uit van de AMvB en MR. Dit onderdeel van het besluit is niet juridisch bindend. Wel kan dit deel uiteraard een rol spelen bij de interpretatie van de regels van de AMvB en MR.

4.3

De geconsolideerde versie van de AMvB en MR

Naast de verzameling van alle regeltekst-delen (delen één) van alle besluiten tot vaststelling of wijziging van de AMvB en MR die samen de juridisch geldende versie van de AMvB en MR vormen, is er ook een geconsolideerde versie van de AMvB en MR. Een geconsolideerde versie bevat de inhoud van een regeling zoals die geldt op een bepaald moment. De geconsolideerde versie wordt afgeleid uit het initiële besluit waarin steeds de (in werking getreden) wijzigingen uit de wijzigingsbesluiten zijn verwerkt tot een doorlopende versie van de AMvB en MR.

De geconsolideerde versie vormt de basis voor de weergave van de regeling in de LVBB en van de AMvB en MR dat in DSO-LV te raadplegen is. Wanneer bij het regel-deel bijlagen zijn bijgevoegd worden die in de geconsolideerde versie opgenomen; wijzigingen die door het besluit in bestaande bijlagen worden aangebracht (aanpassingen in bestaande bijlagen of het geheel verwijderen van één of meer bijlagen) worden in de geconsolideerde versie verwerkt.

De toelichting wordt standaard niet geconsolideerd. Het bevoegd gezag kan aangeven welke tekst binnen de artikelsgewijze én algemene toelichting geconsolideerd dient te worden.

Verwerking van een besluit in de geconsolideerde versie van de AMvB en MR die in het DSO te raadplegen is, gebeurt nadat het besluit in werking is getreden, en alleen voor die besluit-onderdelen die in werking zijn getreden.

Naast de geconsolideerde versie van de AMvB en MR zijn ook alle opeenvolgende besluiten tot wijziging van de AMvB en MR volledig langs digitale weg beschikbaar. Bij het raadplegen van de geconsolideerde versie van de AMvB en MR op Wetten.nl kunnen per regel alle volledige achterliggende besluiten worden opgevraagd en geraadpleegd. Hierbij geldt het volgende:

- De renvooiweergave is standaard in de LVBB.
- Een renvooiweergave vergelijkt altijd een oude en een nieuwe versie; de nieuwe "geworden" versie is dus ook beschikbaar. Die wordt pas onderdeel van de geconsolideerde regeling als de datum inwerkintreding verstrekken is (ook al is deze onbekend).
- In DSO-LV zijn niet de wijzigingsbesluiten beschikbaar, wel de geconsolideerde regeling.
- In de LVBB worden de relaties tussen besluit en geconsolideerde versie uitgebreid gebruikt inzage in de ontstaansgeschiedenis van een regel binnen een regeling, zoals nu ook het geval is op wetten.nl.

5 Toepassing van het IMOP-tekstmodel op OW-besluiten

In het IMOP is een volledige beschrijving van het IMOP-tekstmodel opgenomen. Het IMOP-tekstmodel benoemt tekstobjecten en beschrijft de structuur waarin die tekstobjecten toegepast kunnen worden. Het tekstmodel geldt voor alle officiële overheidspublicaties. Specifieke typen publicaties hebben een specifiek profiel op het IMOP-tekstmodel.

In dit document wordt beschreven hoe het IMOP-tekstmodel op de AMvB en MR moet worden toegepast.

5.1 Soorten tekststructuur

IMOP onderscheidt voor inhoudelijke tekst twee soorten tekststructuren:

- Artikelstructuur: de structuur voor teksten met een artikelsgewijze opzet;
- Vrijetekststructuur: een generieke structuur voor teksten zonder artikelstructuur.

Het AMvB en MR zelf én de geconsolideerde versie van de AMvB en MR bestaan uit regels en kennen derhalve een Artikelstructuur.

Het motiveringsdeel en de (facultatieve) artikelsgewijze toelichting hebben een Vrijetekststructuur. Ook de eventuele bijlagen bij de AMvB en MR en bij de motivering hebben een Vrijetekststructuur.

5.2 Specificatie van de Artikelstructuur voor de AMvB en MR

5.2.1 Tekstelementen

5.2.1.1 Toelichting

De tekstelementen die kunnen worden gebruikt voor de structurering van (het lichaam van²) de regeltekst van de AMvB en MR zijn Document, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Artikel en Lid. Deze tekstelementen zijn ontleend aan de Aanwijzingen voor de regelgeving (aanwijzingen 3.54, 3.56, 3.57, 3.58, 3.59), met enige nadere specificaties en toevoegingen.

De indeling werkt als volgt:

- 1 Besluit is het overkoepelende element, de kapstok waar alle regels van de AMvB en MR onder hangen.
- 2 Hoofdstuk en Artikel komen altijd voor.
- 3 Als er behoeft is om in een Hoofdstuk Artikelen te groeperen wordt Afdeling gebruikt.
- 4 In hoofdstukken waarin een onderverdeling in Afdelingen niet volstaat (bijvoorbeeld vanwege de omvang van het hoofdstuk of de verscheidenheid aan onderwerpen in het hoofdstuk) wordt Paragraaf gebruikt; dit tekstonelement komt tussen Afdeling en Artikel.
- 5 Een volgende onderverdeling ontstaat door Subparagraaf te gebruiken; dit tekstelement komt tussen Paragraaf en Artikel.

² Lichaam van de regeling als bedoeld in Aanwijzing 3.53 van de Aanwijzingen voor de regelgeving en in IMOP

- 6 Bij behoefte aan nog verder gaande onderverdeling wordt Subsubparagraaf gebruikt; dit tekstelement komt tussen Subparagraaf en Artikel. Een nog verder gaande onderverdeling kan vervolgens bereikt worden door gebruik te maken van Titel; dit tekstonderdeel komt dan tussen Hoofdstuk en Afdeling.
- 7 Artikelen kunnen worden onderverdeeld in Leden.
- 8 Leden kunnen niet worden onderverdeeld in Subleden, in het model komt Sublid namelijk niet voor.
- 9 Concrete regeltekst kan alleen voorkomen onder Artikel en Lid: de Inhoud.
- 10 Inhoud bestaat uit Alinea, Figuur, Lijst en Tabel; deze kunnen alleen voorkomen onder Artikel en Lid.
- 11 Lijsten kunnen in meerdere niveaus gebruikt worden, zogenaamde geneste lijsten. Een lijst, ook een geneste lijst, kan in een lid voorkomen. Er zit geen maximum aan het aantal niveaus van geneste lijsten. Een Lijst wordt altijd voorafgegaan door een inleidende tekst, ook wel: lijstaanhef.
- 12 Voet- en eindnoten zijn niet toegestaan.

Vanwege de noodzaak van zelfstandige interpreteerbaarheid van artikelen, en delen van artikelen, bestaat de opsommingsstructuur eruit dat binnen één artikel, óf alinea's, óf lijsten gebruikt mogen worden, waarbij het geldt dat voordat de opsommingen beginnen er een lijst aanhef voorkomt. Een artikel dat een lid bevat, dient te beginnen met het eerste lid. Hier tussen kan geen losse alinea gezet worden. Ieder lid dient zelfstandig leesbaar te zijn.

5.2.1.2 Norm

Voor tekstelementen gelden de regels uit Tabel 5. De onderstaande tabel geeft weer wat is toegestaan in de structureren van de tekst van besluitonderdeel één, met uitzondering van bijlagen hierbinnen.

Er gelden geen structuureisen of structuurbeperkingen voor bijlagen (ongeacht waar deze in voorkomen; in besluitonderdeel één of besluitonderdeel twee). Er gelden ook geen structuureisen of structuurbeperkingen voor besluitonderdeel twee (algemene toelichting, artikelsgewijze toelichting). De artikelsgewijze toelichting kan uiteraard per artikel ingedeeld worden. Middels een verwijzing tussen een artikel en de toelichting ervan worden beide aan elkaar gekoppeld.

Tabel 5 Regels voor tekstelementen en hun invulling

Type tekstelement	Aantal	Mag voorkomen onder	Mag bevatten	Mag niet bevatten
Besluit	1	n.v.t.		
Boek	0	-	-	
Deel	0	-	-	
Hoofdstuk	1..n	Document	Titel, Afdeling, Artikel	Boek, Deel, Hoofdstuk, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf

Type tekstelement	Aantal	Mag voorkomen onder	Mag bevatten	Mag niet bevatten
Titel	0..n	Hoofdstuk	Afdeling	Boek, Deel, Titel, Hoofdstuk, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Artikel
Afdeling	0..n	Hoofdstuk, Titel	Paragraaf, Artikel	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Subparagraaf, Subsubparagraaf
Paragraaf	0..n	Afdeling	Subparagraaf, Artikel	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf
Subparagraaf	0..n	Paragraaf	Subsubparagraaf, Artikel	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Subparagraaf
Subsubparagraaf	0..n	Subparagraaf	Artikel	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf
Artikel	1..n	Hoofdstuk, Afdeling, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf	Lid, Alinea, Figuur, Lijst, Tabel	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Artikel
Lid	0..n	Artikel	Alinea, Figuur, Lijst, Tabel	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Artikel, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Artikel, Lid
Alinea	1..n	Artikel, Lid	-	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Artikel, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Artikel, Lid

Type tekstelement	Aantal	Mag voorkomen onder	Mag bevatten	Mag niet bevatten
Figuur	0..n	Artikel, Lid	-	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Artikel, Subparagraaf, Sub-subparagraaf, Artikel, Lid
Lijst	0..n	Artikel, Lid	-	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Artikel, Subparagraaf, Sub-subparagraaf, Artikel, Lid
Tabel	0..n	Artikel, Lid	-	Boek, Deel, Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Artikel, Subparagraaf, Sub-subparagraaf, Artikel, Lid

NB. Het gebruik van speciale tekens of symbolen is voor de invulling van structuur- en tekstelementen toegestaan. Dat betekent dat tekstaanduidingen ook in de vorm van bijvoorbeeld Romeinse cijfers mogelijk zijn (alles uit het unicode tekenset is toegestaan). Let op dat voor het schrijven van complexe wiskundige er nog een openstaand issue bestaat (zie onderdeel C in dit TPOD). De standaard laat dit vrij voor eigen invulling.

Het is (in STOP) mogelijk opmaak van tekens te combineren (bepaalde combinaties van zgn nesting van inline elementen). Hiermee wordt het concreet mogelijk om bijvoorbeeld tekens in subscript een vette opmaak te geven. Deze opmaak kan ook worden toegepast op verwijzingen (zie par 5.7). De concrete mogelijkheden worden beschreven in de STOP documentatie.

Het is mogelijk om bij alle tekstelementen behalve Lijst aan te geven dat de inhoud nog gereserveerd is.

5.2.2 Opschrift en nummering van de tekstelementen

Ten behoeve van de leesbaarheid en een goede oriëntatie in de tekst krijgen de tekstelementen van de AMvB en MR een Kop die bestaat uit een aantal Kopelementen.

5.2.2.1 Toelichting

Kopelementen bestaan uit een Label (de naam van het type tekstelement, zoals Hoofdstuk en Artikel), een Nummer en een Opschrift

Een opschrift is niet verplicht. Indien het bevoegd gezag een Opschrift wil toevoegen, kan deze het Opschrift zelf kiezen. In Artikelen en Leden kunnen Lijsten voorkomen.

5.2.2.2 Norm

Koppen

De verschillende tekstelementen moeten worden voorzien van een Kop. Een Kop bevat de volgende Kop-elementen:

- Label: de tekstuele aanduiding van het type van het tekstelement. Hier kan ook een paragraafteken in voorkomen
- Nummer: de unieke aanduiding van het tekstelement
- Opschrift: de tekstuele aanduiding van het tekstelement, waarmee de inhoud van het onderdeel beknopt wordt aangeduid³ is niet verplicht.

Toegepast op de tekstelementen die in de AMvB en MR zijn toegestaan gelden voor de Kop de onderstaande regels, waarbij geldt dat alle onderdelen verplicht zijn, tenzij explicet anders is vermeld.

- Hoofdstuk:
 - Label: Hoofdstuk
 - Nummer: Het teken voor een hoofdstuk mag zelf bepaald worden door het bevoegd gezag. Tussen Label en Nummer komt een spatie.
 - Opschrift:
 - Hoofdstuk 1 heeft het Opschrift Algemene bepalingen
 - Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van het Opschrift van de overige hoofdstukken.
- Titel:
 - Label: Titel
 - Nummer: Het teken voor een titel mag zelf bepaald worden door het bevoegd gezag. Tussen Label en Nummer komt een spatie.
 - Opschrift: Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van het Opschrift van Titels.
- Afdeling:
 - Label: Afdeling
 - Nummer:
 - Het teken voor een afdeling mag zelf bepaald worden door het bevoegd gezag. Tussen Label en Nummer komt een spatie.
 - Opschrift: Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van het Opschrift van Afdelingen.
- Paragraaf:
 - Label: Paragraaf (het symbool van het paragraafteken kan hier worden toegevoegd).
 - Nummer: Het teken voor een paragraaf mag zelf bepaald worden door het bevoegd gezag. Tussen Label en Nummer komt een spatie.
 - Opschrift: Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van het Opschrift van Paragrafen.
- Subparagraaf:
 - Label: Subparagraaf
 - Nummer: Het teken voor een subparagraaf mag zelf bepaald worden door het bevoegd gezag. Tussen Label en Nummer komt een spatie.
 - Opschrift: Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van het Opschrift van Subparagrafen.
- Subsubparagraaf:
 - Label: Subsubparagraaf

³ Aanwijzing 3.57 van de Aanwijzingen voor de regelgeving

- Nummer: Het teken voor een subsubparagraaf mag zelf bepaald worden door het bevoegd gezag. Tussen Label en Nummer komt een spatie.
- Opschrift: Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van het Opschrift van Subsubparagrafen.
- Artikel:
 - Label: Artikel
 - Nummer: Het teken voor een artikel mag zelf bepaald worden door het bevoegd gezag.
 - Opschrift: Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van het Opschrift van Artikelen.
- Lid:
 - Label: n.v.t.
 - Nummer: Leden worden per artikel oplopend genummerd in Arabische cijfers, waarbij het eerste lid van ieder artikel het nummer 1 krijgt. Achter het cijfer komt een punt.
 - Opschrift: Bij Lid kan een Opschrift worden toegevoegd maar dat is niet verplicht. Wanneer gebruik gemaakt wordt van een Opschrift is het bevoegd gezag vrij in de keuze van het Opschrift van Leden.

Lijsten:

Voor Lijsten gelden de volgende regels:

- Voorkomen: Lijsten mogen voorkomen onder Artikel en Lid.
- Een Lijst wordt altijd voorafgegaan door een inleidende tekst, ook wel: Lijstaanhef
- Niveaus: Er geldt geen maximum aan het aantal niveaus van geneste Lijsten.
- Nummer: Het teken voor een Lijstitem mag zelf bepaald worden door het bevoegd gezag, ook als een Lijst binnen een Lid wordt gebruikt.
- Lijstitems: Het aantal Lijstitems per niveau is onbeperkt.
- Opschrift: n.v.t.

De standaard kent verschillende mogelijkheden om een tekst te structureren.

- Artikelen en leden
 - Als dit wordt gebruikt, mag er voorafgaand aan de leden in een artikel géén aanhef voorkomen
- Lijsten
 - Als er met een aanhef wordt gewerkt, dan kan de Lijst-methode worden gebruikt.
 - Een Lijst begint altijd met een Lijstaanhef
 - Gevolgd door een ongelimiteerde rij Lijstitems
 - Deze Lijstitems mogen subitems bevatten
 - Deze Lijstitems kunnen opsommingstekens krijgen die vrij te kiezen zijn

Als in de letterlijk leesbare juridische tekst, het artikel begint met een aanhef / voorloop tekst, en daarin wordt letterlijk het woord "lid" of "leden" gebruikt, dan nog laat STOP het toe een lijst met lijstitems te gebruiken in hetzelfde artikel, of te verwijzen naar een lijstitem binnen lijst in een ander artikel.

5.3 De Vrijetekststructuur

5.3.1 Toelichting

De Vrijetekststructuur is een manier voor het structureren van tekst die voor deze standaard in twee gevallen wordt gebruikt:

- voor de tekst van juridisch authentieke documenten die geen artikelen bevatten, zoals de omgevingsvisie, het projectbesluit en de reactieve interventie. In dit geval worden de structurelementen Formele Divisie en Formele Inhoud toegepast.
- voor de artikelsgewijze en algemene toelichting en voor bijlagen van de AMvB en MR. In dat geval worden de structurelementen Divisie en Inhoud gebruikt.

Bij de vrijetekststructuur zijn vormvereisten tot een minimum beperkt, zodat bestuursorganen flexibel zijn om het instrument zoveel mogelijk naar eigen inzicht vorm te geven.

5.3.2 Norm

Voor Vrijetekststructuur voor de artikelsgewijze en algemene toelichting en voor bijlagen geldt het volgende :

- Vrijetekststructuur kent de structurelementen Divisie en Inhoud
- Een Divisie is een structurelement dat gebruikt wordt voor de opbouw van een document(deel) buiten het lichaam van een regeling, zoals toelichting of bijlagen.
- De opsteller kan de tekst naar eigen inzicht hiërarchisch indelen in Divisies.
- Divisie kan alleen structurelementen bevatten, te weten Divisie of Inhoud.

Iedere Divisie heeft een verplichte Kop, waarbij geldt dat de opsteller vrij is in de vormgeving van de Kop. De Kop kan bestaan uit een Label (zoals hoofdstuk, paragraaf, etc.) en Opschrift. Nummering van Koppen en een inhoudsopgave zijn eveneens niet verplicht. Het betreft afgeleide inhoud, die in de weergave van tekst kunnen toegevoegd worden.

- De Inhoud behorende bij een Divisie is verplicht en bestaat uit Alinea, Lijst (opsomming) Tabel en/of Figuur (bevat dus geen structurelementen Divisie of Inhoud).
- Tekst in Inhoud kan gemarkeerd worden, bijvoorbeeld als een citaat, een casus of een voorbeeld.

5.4 Standaardindeling AMvB en MR

Het AMvB en MR kent in beperkte mate een voorgeschreven inhoudsopgave. In de navolgende subparagrafen wordt dat toegelicht en wordt de norm geformuleerd die dit toepassingsprofiel op dit punt stelt.

5.4.1 Toelichting

Om het bestuursorgaan de mogelijkheid te bieden de AMvB en MR naar eigen inzicht in te delen schrijft dit toepassingsprofiel slechts een zeer beperkte vorm van standaardinhoudsopgave voor.

De eerste verplichting is dat ieder AMvB en MR een eerste hoofdstuk heeft met het opschrift 'Algemene bepalingen'. Deze kan een verwijzing bevatten naar bijlagen waarin bijv. begripsdefinities zijn opgenomen.

De tweede verplichting is dat ieder AMvB en MR een bijlage bevat waarin de noemers en identificatiecodes van de informatieobjecten (waarin de Locaties zijn vastgelegd) zijn opgenomen. Als in een AMvB geen informatieobjecten voorkomen, vervalt deze verplichting.

5.4.2

Norm

Ieder AMvB en MR kent in ieder geval de volgende onderdelen:

- een hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
- een bijlage waarin de noemers en identificatiecodes van de informatieobjecten (waarin de Locaties zijn vastgelegd) zijn opgenomen, indien deze voorkomen.

5.5

Begripsbepalingen

5.5.1

Toelichting

Het doel van begripsbepalingen is om eenduidig vast te leggen wat wordt bedoeld met een term die in een regeling wordt gebruikt. Een begripsbepaling bestaat uit een term en de definitie van die term.

In de AMvB en MR is het toegestaan om op elke plek in de regeling begripsbepalingen op te nemen. Begripsbepalingen kunnen dus allemaal in één artikel worden opgesomd, of allemaal in een bijlage, maar ook in verschillende artikelen verspreid over de tekst van de regeling. Ook combinaties daarvan zijn toegestaan. Op deze manier is het bijvoorbeeld mogelijk om de algemene begrippen bij elkaar te zetten in een specifiek daarvoor bestemde bijlage en contextgebonden begrippen, oftewel begrippen die betrekking hebben op slechts een bepaald onderwerp in de regeling, op te nemen in een artikel in het regelingonderdeel dat over dat onderwerp gaat. Wanneer begrippen in een bijlage worden opgenomen, is het noodzakelijk om in een artikel in de regeling (tekstueel) te verwijzen naar die bijlage. In het geval van contextgebonden begrippen moet in de regeltekst duidelijk worden gemaakt dat de betreffende begrippen alleen voor dat regelingonderdeel of dat onderwerp gelden.

Het is mogelijk om met de systematiek voor Verwijzingen die in paragraaf 5.7 is beschreven, een verwijzing te maken van een term die in een regeltekst voorkomt naar een begrip in de begripsbepalingen waar die term wordt gedefinieerd. Die verwijzing maakt het, bijvoorbeeld in de LVBB en het DSO-LV, mogelijk dat de raadpleger de definitie van een term te zien krijgt als die term in de regeltekst voorkomt. Voor het maken van zo'n verwijzing is een menselijke handeling nodig, het gebeurt niet automatisch. Het maken van zo'n verwijzing gebeurt in de software waarmee het OW-besluit wordt opgesteld en/of geannoteerd en vergt een menselijke handeling. Het gebeurt dus niet automatisch in bijvoorbeeld LVBB of DSO-LV en ook niet onbedoeld.

Om machineleesbaar vast te leggen dat een stuk regeltekst een begrip is, wordt gebruik gemaakt van de IMOP-systematiek Begrippenlijst . Dit is een specifieke vorm van een Lijst die gericht is op het coderen van een lijst met termen en hun definities. Deze systematiek maakt geen onderscheid tussen algemene begrippen en contextgebonden begrippen. Dat onderscheid wordt door de opsteller aangebracht door de plaatsing van begrippen in de regeling en door de formulering.

Begrippen worden in alfabetische volgorde geplaatst zonder gebruik te maken van nummering.

5.5.2

Norm

Voor de begripsbepalingen gelden de volgende regels:

- begripsbepalingen kunnen op iedere gewenste plaats in de regeling en/of een bijlage bij die regeling worden opgenomen;
- wanneer alle begrippen bij elkaar worden geplaatst in één artikel Begripsbepalingen begint dit artikel met een introducerende zin;
- wanneer begrippen bij elkaar worden geplaatst in een bijlage bij de regeling begint deze bijlage met een introducerende zin;
- iedere begripsbepaling bestaat uit een term en een definitie;
- begripsbepalingen worden in alfabetische volgorde opgenomen en krijgen geen nummer of letter.
- de begrippen worden in alfabetische volgorde opgenomen en krijgen geen nummer.

Op de begrippen wordt de IMOP-systematiek Begrippenlijst toegepast: een specifieke vorm van een Lijst die gericht is op het coderen van een lijst met definities.

5.6

Meet- en rekenbepalingen

Meet- en rekenregels kunnen overal in het besluit voorkomen. De waarde "Meet- en rekenbepalingen" komt voor binnen de waardelijst voor Regelkwalificatie binnen een Juridische regel, zie par 6.4.2

5.6.1

Toelichting

In de AMvB en MR zullen regels voorkomen waarvan duidelijk moet zijn hoe er bij de toepassing ervan gemeten en/of gerekend moet worden. Dit zal onder andere het geval zijn bij omgevingswaarden (zie paragraaf 6.4.6) en omgevingsnormen (zie paragraaf 6.4.7). Hoe gemeten en/of gerekend moet worden, wordt vastgelegd in meet- en rekenbepalingen.

5.6.2

Norm

Voor de meet- en rekenbepalingen geldt de volgende regel:

- De waarde "Meet- en rekenbepalingen" komt voor binnen de waardelijst Regelkwalificatie.

5.7

Verwijzing

5.7.1

Toelichting

Een stuk tekst kan een verwijzing naar een ander tekstelement of ander document bevatten. Voorbeelden hiervan zijn:

- de verwijzing vanuit een begrip in een regel naar de begripsbepaling waarin dat begrip wordt gedefinieerd;
- de verwijzing vanuit een regel met een open norm naar de beleidsregel waarin algemene regels zijn opgenomen over de toepassing van die open norm;
- de verwijzing vanuit een artikel naar de artikelsgewijze toelichting op dat artikel (en vice versa);
- de verwijzing vanuit een regel naar een wettelijke bepaling.

Het gaat hier om een simpele verwijzing; de verhouding tussen het ene tekstelement en het andere tekstelement of document is niet gekwalificeerd. Met de hier beschreven verwijzing wordt ook uitdrukkelijk niet de verwijzing vanuit een regel naar een informatieobject bedoeld.

Het model maakt het mogelijk de hier bedoelde verwijzing te maken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de generieke xml-elementen IntRef (voor verwijzingen tussen tekstelementen binnen een document) en ExtRef (voor verwijzingen naar (tekstelementen in) andere documenten). Een verwijzing kan gemaakt worden naar een tekstelement in de AMvB en MR zelf, maar ook naar (tekstelement in) een ander document.

Bij een verwijzing naar een ander document is aandacht nodig voor de formulering van de verwijzing. Wanneer een algemene verwijzing naar het andere document wordt gemaakt, dus zonder te verwijzen naar een specifieke versie daarvan, zou een wijziging in het andere document onbedoeld kunnen leiden tot wijziging van de AMvB en MR zonder dat daar een besluit van het bevoegd gezag aan ten grondslag ligt. Zo'n algemene verwijzing zonder specifieke versie noemen we een dynamische verwijzing. Wanneer het ongewenst is dat een wijziging in het andere document doorwerkt in de AMvB en MR kan een statische verwijzing worden gemaakt. Er wordt dan expliciet verwezen naar een specifieke versie van dat andere document, of meer algemeen naar de versie die geldig is op het moment van terinzageleggen van het ontwerpbesluit tot vaststelling of wijziging van de AMvB en MR dan wel het moment van inwerkingtreden van dat besluit.

Ten behoeve van de goede raadpleegbaarheid van de AMvB en MR wordt sterk aanbevolen om in ieder geval gebruik te maken van de verwijzing vanuit een begrip in een regel naar de begripsbepaling waarin dat begrip wordt gedefinieerd.

5.7.2 Norm

Voor het maken van de verwijzing wordt gebruik gemaakt van de generieke xml-elementen IntRef (voor de verwijzing naar een ander tekstelement in hetzelfde document) en ExtRef (voor de verwijzing naar (tekstelementen in) een ander document).

6 Het Informatiemodel Omgevingswet

6.1 Inleiding

IMOW beschrijft vanuit een informatiekundige blik alle aspecten die van belang zijn voor het annoteren van OW-besluiten bij het opstellen van OW-besluiten en ten behoeve van de informatieverschaffing in DSO-LV.

In dit hoofdstuk wordt de toepassing van IMOW voor de AMvB en MR toegelicht. Paragraaf 6.2 beschrijft de hoofdlijnen van IMOW die voor alle OW-besluiten met regels van toepassing zijn. Paragraaf 6.3 bevat het IMOW-UML-klassendiagram voor de AMvB en MR met een korte toelichting op het diagram. Paragraaf 6.4 beschrijft in detail de toepassing van het annoteren met IMOW-objecten op de AMvB en MR. In paragraaf 6.5 wordt het gebruik van een standaardfrase toegelicht.

6.2 De hoofdlijnen van IMOW voor OW-besluiten met Artikelstructuur

6.2.1 Regeltekst en Juridische regel

Regeltekst is de STOP-TPOD-term voor de kleinste *zelfstandige* eenheid van (een of meer) bij elkaar horende Juridische regels in een tekst met Artikelstructuur: artikel of lid. De Regeltekst is in een tekst concreet aan te wijzen.

Juridische regel is een conceptuele constructie die, zoals we hierna in paragraaf 6.4.2 zullen zien, noodzakelijk is om verschillende onderdelen van een Regeltekst een eigen Locatie te kunnen geven.

Regeltekst bevat altijd ten minste één Juridische regel; wanneer dat gewenst is kan Regeltekst meerdere Juridische regels bevatten. In een Regeltekst met meerdere Juridische regels zijn de individuele Juridische regels minder makkelijk als zelfstandige eenheden te identificeren. Bij bevraging in bijvoorbeeld DSO-LV zal altijd de volledige Regeltekst als resultaat worden weergegeven en niet de individuele Juridische regel.

6.2.2 Informatieobject en Noemer

In besluiten kan informatie worden opgenomen die niet in tekstuele vorm op een voor de mens leesbare manier weergegeven kan worden. De geometrische begrenzing van een werkingsgebied is daar een voorbeeld van; gedacht kan ook worden aan een geluidsfragment. STOP gebruikt als figuur om dergelijke informatie op een juridisch juiste manier vast te leggen en er vanuit een besluit naar te verwijzen het informatieobject als bedoeld in Aanwijzing 3.50 van de Aanwijzingen voor de regelgeving. Een informatieobject dat de geometrische begrenzing van een werkingsgebied vastlegt, wordt een geo-informatieobject genoemd.

Een informatieobject is een object voor het opslaan en via internet ontsluiten van informatie die onderdeel van een besluit is maar niet op een voor de mens leesbare manier in de tekst van dat besluit kan worden weergegeven. In de tekst van het besluit moet een verwijzing naar het informatieobject worden opgenomen. De systematiek waarmee informatieobjecten machineleesbaar worden vastgelegd en de manier waarop in het besluit naar het informatieobject wordt verwezen zorgen ervoor dat:

- 1 de informatie permanent via de verwijzing is terug te vinden;

- 2 de informatie met algemeen beschikbare software op een voor de mens begrijpelijke manier gepresenteerd kan worden;
- 3 de onveranderlijkheid van het informatieobject voldoende is gewaarborgd.

Het informatieobject is geen onderdeel of bijlage bij de tekst van het besluit, maar is een zelfstandige entiteit. Door in de tekst van het besluit naar het informatieobject te verwijzen krijgt het informatieobject juridische status.

De Locatie die het werkingsgebied is van Regeltekst in OW-besluiten moet worden vastgelegd in een geo-informatieobject. Het in de tekst van OW-besluiten (juridisch juist) verwijzen naar het geo-informatieobject gebeurt als volgt:

- In de Juridische regel wordt de Noemer van het geo-informatieobject (en dus ook van de Locatie) opgenomen: een tekstuele aanduiding van de gegevensset, waaruit een lezer kan begrijpen waar het geo-informatieobject (de Locatie) betrekking op heeft. In plaats van de exacte noemer mag ook een andere tekst in de regeltekst gemarkerd worden als verwijzing naar het geo-informatieobject in de besluitbijlage.
- In de besluitbijlage Informatieobjecten wordt de Noemer opgenomen op een manier vergelijkbaar met een begrip en zijn definitie: bij wijze van definitie komt achter de Noemer de volledige identificatie van het geo-informatieobject.
- In of bij het geo-informatieobject wordt de Noemer opgenomen.

Het is praktisch wanneer de Noemer in de Regeltekst of Juridische regel wordt vormgegeven als link naar de betreffende Noemer in de bijlage en de identificatie van het geo-informatieobject in de bijlage als link naar het geo-informatieobject.

Een voorbeeld van deze verwijzing is weergegeven in de volgende figuur. Let op: de tabel in de bijlage verwijst naar een .html pagina. In de uiteindelijke publicatie zal hier het ID van het geo-informatieobject worden gebruikt.

Artikel 2.2 (geometrische begrenzing oppervlaktewaterlichamen)

1. De geometrische begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen, bedoeld in bijlage II, onder 1, bij het Omgevingsbesluit en waarvan het beheer van de waterkwaliteit bij het Rijk berust, is vastgelegd in bijlage III.

2. **De geometrische begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen**, bedoeld in bijlage II, onder 1, bij het Omgevingsbesluit en waarvan het beheer van de waterkwantiteit bij het Rijk berust, is vastgelegd in bijlage III.

Deel 3 – Aanwijzing en geometrische begrenzing van locaties

Beschrijving

De aanwijzing en geometrische begrenzing heeft als doel om de in de wet, AMvB's en Omgevingsregeling gestelde regels te koppelen aan de locaties waar deze regels gelden. U wordt gevraagd te reageren op de begrenzing van deze locaties.

Artikel Omgevingsregeling	Onderwerp	Unieke beeldnaam
2.2, eerste lid	geometrische begrenzing van oppervlaktewaterlichamen beheer van de waterkwaliteit	https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/datasets/geo/mtr/dc-2019-2/1/html/dc-2019-1.html
2.2, tweede lid	geometrische begrenzing van oppervlaktewaterlichamen beheer van de waterkwantiteit	https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/datasets/geo/mtr/dc-2019-2/1/html/dc-2019-2.html
2.2, derde lid	geometrische begrenzing van oppervlaktewaterlichamen	https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/datasets/geo/mtr/dc-2019-2/1/html/dc-2019-3.html

```

<gml:Polygon gml:id="Art_2_02_2_waterkwaliteit_gew.m_1.0">
  <gml:outerBoundaryIs>
    <gml:LinearRing>
      <gml:posList>176174.059700006 319380.281300005 176184.140500002 319347.687600005 176202.075100002 319337.594
      176246.046700006 319380.281300005 176257.176275.1188999 319393.312000003 176260.114400003 319390.0000003
      176302.046700005 319380.281300005 176313.176375.1188999 319393.312000003 176320.114400003 319390.0000003
      176340.046700005 319380.281300005 176342.176472.176500002 176467.546593999 319152.3128 176507.593499999
      319141.046200000 176526.716526.716599999 319113.075100002 176755.921700004 319112.012600002 176770.265600002
      319088.046200000 176526.716526.716599999 319103.075100002 176755.921700004 319112.012600002 176770.265600002
      319086.446039998 176552.984500002 319103.343805001 176567.718700003 319106.5627 176529.593400001
      319111.218600005 176517.203299999 319114.812600005 176503.5156 319118.781100001 176487.662400002
      319124.905800005 176445.590500005 319134.062700005 176454.146900005 319140.137199999 176393.265200007
      319137.905800005 176445.590500005 319134.062700005 176454.146900005 319140.137199999 176393.265200007
      319240.343700003 176247.578100003 319259.75 275263.343899999 319272.812400002 176229.531399999 319298.8752
    </gml:posList>
  </gml:LinearRing>
</gml:outerBoundaryIs>
</gml:Polygon>

```

Figuur 1 Noemer en Informatieobject

Een geo-informatieobject kan door meerdere regelingen en/of besluiten worden gebruikt. In het besluit wordt immers verwezen naar het geo-informatieobject. Dat maakt het ook mogelijk om te verwijzen naar een geo-informatieobject van een ander bevoegd gezag of een geo-informatieobject van het eigen bevoegd gezag dat voor een ander instrument is gecreëerd.

Voorwaarde is uiteraard dat het geo-informatieobject voldoet aan de in STOP vastgelegde eisen aan een geo-informatieobject. De verwijzing naar een geo-informatieobject kan statisch of dynamisch zijn. Bij een statische verwijzing wordt verwezen naar een specifieke versie van het geo-informatieobject. Bij een dynamische verwijzing wordt versie-onafhankelijk verwezen naar een geo-informatieobject. Wanneer dynamisch wordt verwezen naar een geo-informatieobject van een ander bevoegd gezag is het mogelijk dat het Werkingsgebied van een Regeltekst wijzigt zonder dat het verwijzende bevoegde gezag daarover een besluit heeft genomen. Bij de keuze tussen dynamisch en statisch verwijzen naar een geo-informatieobject dienen deze gevallen afgewogen te worden.

6.2.3

Locatie

IMOW kent Locatie voor de Juridische regel en de inhoudelijke annotaties Activiteit, Gebieds-aanwijzing, Omgevingswaarde en Omgevingsnorm. Met Locatie wordt vastgelegd waar de Juridische regel en de inhoudelijke annotaties van toepassing zijn. IMOW kent Locatie ook in de rol van Werkingsgebied van een Regeltekst.

De Locaties in een OW-besluit moeten voor de bekendmaking c.q. publicatie worden vastgelegd en aangeleverd in de vorm van een geografisch informatieobject en kennen een corresponderende Noemer, zie daarvoor paragraaf 6.2.2. Locatie heeft een aantal verschijningsvormen. Ze worden vastgelegd met Geometrie. Locatie en de toepassing ervan worden in detail beschreven in paragraaf 6.4.4.

6.2.4

Werkingsgebied

Uitgangspunt van STOP is dat iedere Regeltekst een werkingsgebied heeft. Werkingsgebied is een abstract, conceptueel begrip: het gebied waar een Regeltekst (dus een Artikel of een Lid) zijn werking heeft. Het Werkingsgebied van de Regeltekst is de optelling van de Locaties van alle Juridische regels die samen de Regeltekst vormen. Het Werkingsgebied van de Regeltekst wordt vastgelegd door middel van een verwijzing naar de Locatie van de Regeltekst dan wel de Locaties van de Juridische regels in de Regeltekst.

Wanneer een Regeltekst geen Juridische regels met eigen Locaties heeft, dan geldt het Werkingsgebied van de hele regeling. Voor OW-besluiten moet dat Werkingsgebied expliciet worden aangegeven. Het wordt niet door LVBB of DSO-LV afgeleid.

Als het Werkingsgebied in de Regeltekst in woorden wordt beschreven, bijvoorbeeld met een geografische of vergelijkbare term (in het Stadspark, op de Veluwe, in ieder hoekpand) kunnen LVBB en DSO-LV de exacte ligging van het Werkingsgebied niet afleiden (zij weten immers niet waar het Stadspark is of waar de hoekpanden zijn). Het Werkingsgebied van zo'n regel is dan het specifieke Werkingsgebied van de volledige Regeltekst dan wel het Werkingsgebied van de hele regeling. Het is dan aan de lezer van de Regeltekst om te interpreteren waar de Regeltekst wel en niet werking heeft.

6.2.5

Annoteren met IMOW-objecten

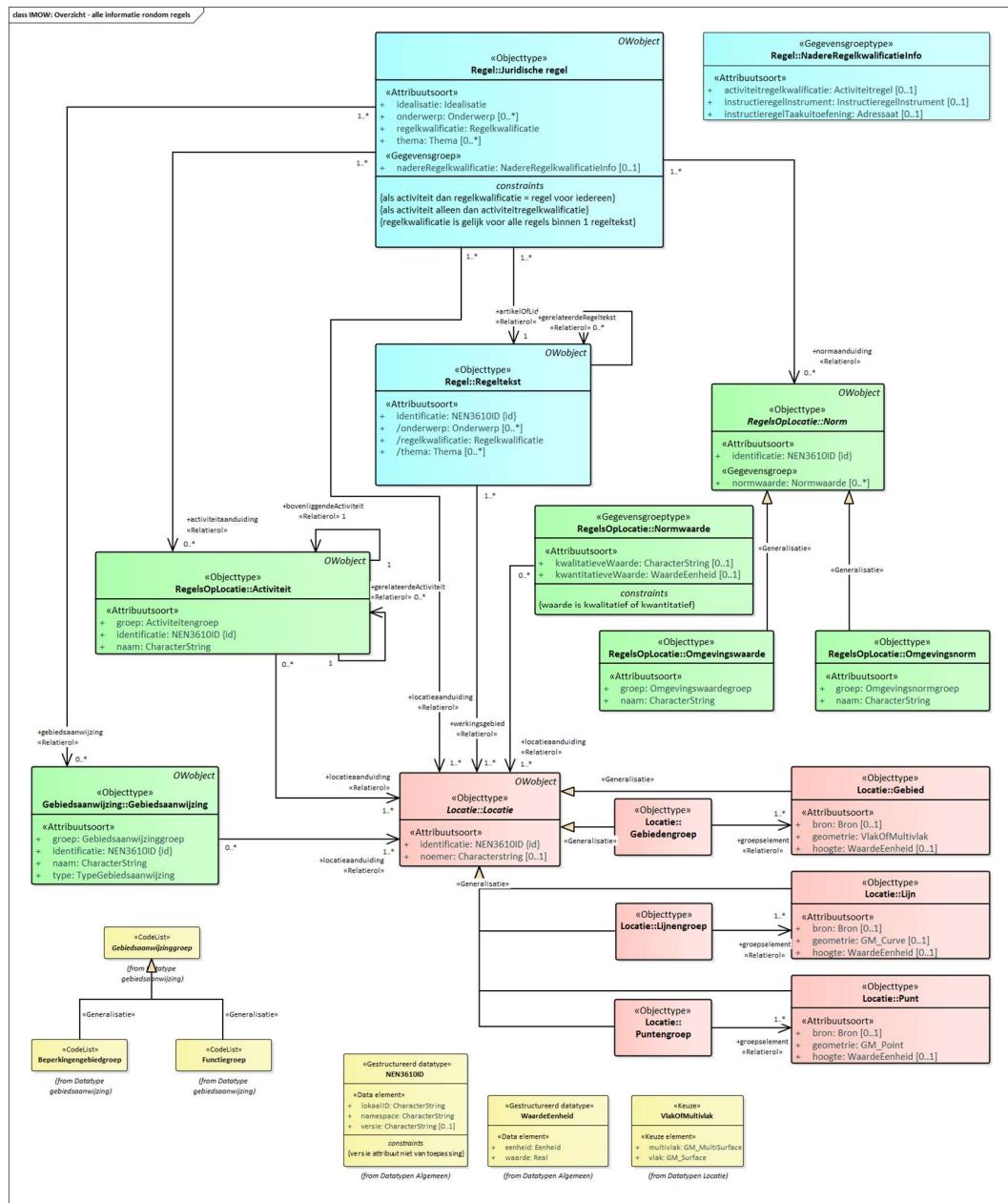
STOP en IMOW maken het mogelijk om een Regeltekst een Werkingsgebied te geven door een verwijzing naar de Locatie van de Regeltekst op te nemen. Een computer weet dan dat beide bij elkaar horen maar kan geen verdere betekenis aan die relatie geven en kan het Werkingsgebied ook niet voor een mens betekenisvol op een kaart weergeven.

Dat kan wel met het in paragraaf A3.4 beschreven mechanisme annoteren: het toevoegen van gegevens aan (onderdelen van) besluiten en regelingen die die besluiten en regelingen machineleesbaar maken. Annoteren zorgt er voor dat het besluit of de regeling

gestructureerd bevraagbaar is en dat werkingsgebieden en andere gegevens op een kaart weergegeven worden. Het annoteren kan ook helpen bij het verbinden van toepasbare regels, oftewel vragenbomen, aan regels met werkingsgebieden. Voor het annoteren van OW-besluiten gebruikt TPOD de IMOW-objecten.

6.3 Het IMOW-UML-diagram

Figuur 2 toont het volledige IMOW-diagram in UML van de AMvB en MR.

Figuur 2 UML-klassendiagram van IMOW toegepast op de AMvB en MR

In het diagram zijn in blauw de tekstobjecten weergegeven. Regeltekst en Juridische regel staan daarin centraal. In roze is Locatie met zijn verschijningsvormen weergegeven. Dit zijn de hoofdlijnen van IMOW die in paragraaf 6.2 al zijn beschreven. De groene blokjes staan voor de inhoudelijke annotatie-objecten Activiteit, Omgevingswaarde, Omgevingsnorm en Gebiedsaanwijzing. In de gele blokjes staan nadere specificaties. In het model is aangegeven welke waardelijsten van toepassing zijn. Het model bevat ook de attributen die het Presentatiemodel gebruikt om inhoudelijke annotaties te kunnen presenteren op een kaart. In de volgende paragraaf worden de objecten in detail beschreven.

6.4

Annoteren met IMOW-objecten: de objecten en hun attributen in detail beschouwd

Deze paragraaf beschrijft hoe het annoteren met IMOW-objecten in zijn werk gaat. De objecten, de bijbehorende attributen en waardelijsten worden gedetailleerd toegelicht. Ook wordt de toepassing van het presentatiemodel voor de verschillende objecten beschreven en getoond.

Ieder onderdeel wordt volgens een vast stramien beschreven. Het begint met een toelichting op de toepassing: waarvoor en wanneer wordt het object of attribuut gebruikt. Daarna volgt een definitie van het object, om precies aan te geven waar het over gaat. Vervolgens wordt de functionele norm gesteld. Deze subparagraph begint steeds met een uitsnede van het IMOW-diagram met daarin die objecten en relaties die relevant zijn. De norm somt op welke attributen vereist zijn om correct te kunnen annoteren met dit IMOW-object, of het attribuut verplicht of optioneel is, hoe vaak het attribuut kan of moet voorkomen en of er een waardelijst voor het attribuut bestaat. De daarop volgende subparagraph geeft een toelichting op de attributen en de waardelijsten. De laatste subparagraph toont, indien aan de orde, hoe de toepassing van het presentatiemodel op het object er uit ziet.

6.4.1

Objecttype Regeltekst

6.4.1.1

Toelichting op de toepassing

Regeltekst is de STOP-TPOD-term voor de kleinste *zelfstandige* eenheid van ordening en informatie in een tekst met Artikelstructuur: artikel of lid. Regeltekst bevat altijd ten minste één Juridische regel; wanneer dat nodig is kan Regeltekst meerdere Juridische regels bevatten. Iedere Regeltekst heeft een Werkingsgebied: het gebied waar een Regeltekst zijn werking heeft.

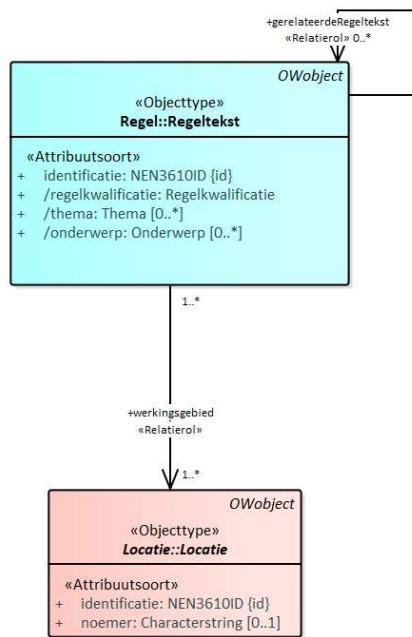
Bij de Regeltekst kan als extra informatie worden aangegeven of de Regeltekst een bijzondere relatie met een andere Regeltekst heeft.

6.4.1.2

Definitie

Regeltekst is de kleinste zelfstandige eenheid van (een of meer) bij elkaar horende Juridische regels in een tekst met Artikelstructuur, te weten een artikel of een lid.

6.4.1.3 Norm

Regeltekst kent de volgende attributen:

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *werkingsgebied*: de verwijzing van een specifieke Regeltekst naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie(s); attribuut dat een of meer specifieke Locaties de betekenis van werkingsgebied voor een specifieke Regeltekst geeft. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.
- *gerelateerdeRegeltekst*: de verwijzing van een specifieke Regeltekst naar een andere Regeltekst die aangeeft dat er een bijzondere relatie bestaat tussen die twee Regelteksten. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.

Regeltekst heeft afgeleide attributen die Regeltekst ontleent aan Juridische regel wanneer ze daar voorkomen. Het betreft de attributen *regelkwalificatie*, *thema* en *onderwerp*. Deze attributen zijn beschreven in paragraaf 6.4.2.

6.4.1.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

werkingsgebied is het attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de specifieke Locatie(s) die bij de Regeltekst horen én aangeeft wat de betekenis van die Locatie(s) is voor de Regeltekst, namelijk werkingsgebied. Dit attribuut legt dus vast dat deze Locatie of Locaties het werkingsgebied vormt respectievelijk vormen van deze Regeltekst.

gerelateerdeRegeltekst: Een regel kan in een bijzondere relatie tot een andere regel staan waardoor het van belang is dat de gebruiker ook de andere regel leest of althans daarop wordt geattendeerd. Een Regeltekst kan een afwijking, aanvulling of uitzondering vormen op een andere Regeltekst. Zo'n relatie doet zich onder andere voor wanneer in een

omgevingsplan, omgevingsverordening of waterschapsverordening met maatwerkregels wordt afgeweken van regels uit een AMvB. Regeltekst kent geen waardelijsten.

6.4.1.5 Toepassing presentatiemodel

Het presentatiemodel geeft regels voor de presentatie van tekst in OW-besluiten. Die regels gelden ook voor Regeltekst.

6.4.2 Objecttype Juridische regel

6.4.2.1 Toelichting op de toepassing

Juridische regel is een conceptuele constructie, die in het Informatiemodel Omgevingswet wordt gebruikt om verschillende onderdelen van een Regeltekst, bijvoorbeeld de onderdelen van een Lijst of de verschillende activiteiten die in een Regeltekst worden genoemd, een eigen Locatie te kunnen geven. Juridische regel is altijd onderdeel van een Regeltekst en, zoals we in de paragrafen 6.2.1 al hebben gezien, Regeltekst kan meerdere Juridische regels bevatten. In een Regeltekst met meerdere Juridische regels is een individuele Juridische regel minder makkelijk als zelfstandige eenheid te identificeren.

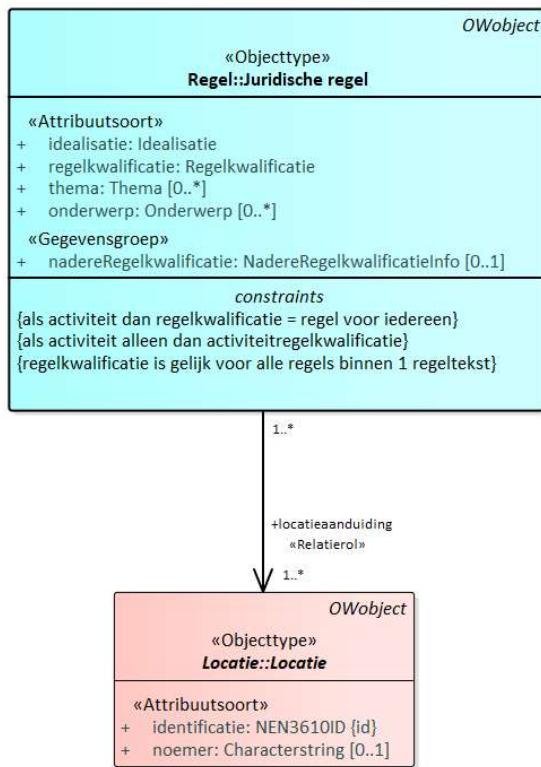
Bij de Juridische regel kan worden aangegeven hoe nauwkeurig het bevoegd gezag de Locatie van die Juridische regel bedoeld heeft en hoe Locatie geïnterpreteerd moet worden. Een Locatie kan exact bedoeld zijn, maar ook indicatief. Een voorbeeld van dat laatste is als een grens met een formule berekend is; de grens houdt dan geen rekening met de situering van objecten als woningen e.d. terwijl dat in de interpretatie wel zou moeten. Ook kan een Locatie in een OW-besluit bedoeld zijn als indicatie of zoekzone voor de plek voor een toekomstige ontwikkeling: pas later wordt de daadwerkelijke plek bepaald.

Met het IMOW-object Juridische regel kan extra informatie aan de Juridische regel worden gekoppeld: tot welke regelsoort de Juridische regel behoort, wat het thema en/of het onderwerp is waarover de Juridische regel gaat en met welk IMOW-object de Juridische regel geannoteerd is.

6.4.2.2 Definitie

Juridische regel is de beschrijving van een regel met juridische werkingskracht.

6.4.2.3 Norm

Juridische regel kent de volgende attributen:

- **idealisatie**: attribuut dat vastlegt op welke manier de begrenzing van Locatie voor deze Juridische regel geïnterpreteerd moet kunnen worden en door het bevoegd gezag bedoeld is. *idealisatie* wordt gekozen uit de gesloten waardelijst 'Idealisatie'. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor. De idealisatie is ook aan te geven aan een locatie die gekoppeld is aan een annotatie. Er kunnen bijv. activiteiten zijn die -vanwege de aard van de activiteit- niet op 1 plek blijven staan (bijv. drijvende installaties).
- **regelkwalificatie**: attribuut dat vastlegt tot welke soort een Juridische regel behoort en indien nodig nader specificeert. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **thema**: de naam van het thema van de Juridische regel. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam van het thema, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Thema'. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.
- **onderwerp**: de naam van het onderwerp van de Juridische regel. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam van het onderwerp, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Onderwerp'. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.
- **locatieaanduiding**: de verwijzing van een specifieke Juridische regel naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie(s); attribuut dat een of meer specifieke Locatie(s) aanduidt waar deze Juridische regel van toepassing is. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.

- *artikelOfLid*: de verwijzing van een specifieke Juridische regel naar de Regeltekst oftewel het artikel of lid waar de Juridische regel onderdeel van is. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *activiteitaanduiding*: de verwijzing van een specifieke Juridische regel naar (de identificatie van) een Activiteit; attribuut dat vastlegt dat de Juridische regel met het object Activiteit geannoteerd is. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.
- *gebiedsaanwijzing*: de verwijzing van een specifieke Juridische regel naar (de identificatie van) een Gebiedsaanwijzing; attribuut dat vastlegt dat de Juridische regel met (één van de typen van) het object Gebiedsaanwijzing geannoteerd is. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.
- *normaanduiding*: de verwijzing van een specifieke Juridische regel naar (de identificatie van) een Omgevingsnorm respectievelijk Omgevingswaarde; attribuut dat vastlegt dat de Juridische regel met het object Omgevingsnorm dan wel het object Omgevingswaarde geannoteerd is. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.

6.4.2.4 *Toelichting op de attributen en de waardelijsten*

Idealisatie is in IMOW gepositioneerd als attribuut van Juridische regel. Dat lijkt misschien vreemd omdat het informatie geeft over de gewenste interpretatie van Locatie. Toch hoort Idealisatie bij Juridische regel omdat het vertelt hoe de Locatie voor deze Juridische regel geïnterpreteerd moet worden. Op deze manier is het mogelijk om dezelfde Locatie ook voor een andere Juridische regel te (her)gebruiken en voor die Juridische regel een andere Idealisatie te geven. De *waardelijst* 'Idealisatie' kent twee waarden: exact en indicatief. Hiermee kan worden aangegeven of de begrenzing van Locatie exact of indicatief bedoeld is. Bij een indicatieve begrenzing wordt aangegeven welke marge aan beide zijden van de begrenzing moet worden gehanteerd.

regelkwalificatie is een attribuut dat vastlegt tot welke soort een Juridische regel behoort en daarvan indien nodig nadere specificaties geeft. *regelkwalificatie* is een complex attribuut dat gedetailleerd is beschreven in paragraaf 6.4.3.

Het attribuut *thema* geeft een korte aanduiding van de inhoud van de Juridische regel. Vaak aanduiding van het sectorale aspect waar de Juridische regel over gaat. Het bevoegd gezag kan zelf een naam voor *thema* kiezen. Om harmonisatie tussen bevoegde gezagen en tussen instrumenten te bevorderen is er een open waardelijst voor *thema*. *thema* is een attribuut en geen object. Het kent daardoor geen eigen weergave.

Het attribuut *onderwerp* geeft een korte, inhoudelijke weergave van waar een onderdeel van het OW-besluit over gaat. Om harmonisatie tussen bevoegde gezagen en tussen instrumenten te bevorderen is er een open waardelijst voor *onderwerp*. *onderwerp* is een attribuut en geen object. Het kent daardoor geen eigen weergave.

locatieaanduiding is het attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de Locatie(s) die bij de Juridische regel horen én aangeeft wat de betekenis van die Locatie(s) is voor het object waar het bij hoort; in dit geval voor Juridische regel. Dit attribuut legt dus vast dat deze Locatie de locatie is waar deze Juridische regel van toepassing is.

activiteitaanduiding, *gebiedsaanwijzing* en *normaanduiding* zijn de attributen die de verwijzing bevatten van de Juridische regel naar de identificatie van de specifieke inhoudelijke annotatie. Samen met die inhoudelijke annotatie duidt dit attribuut aan waar de Juridische regel over gaat: over een activiteit, over een van de typen gebiedsaanwijzing, over een omgevingswaarde of een omgevingsnorm. IMOW laat toe dat een Juridische regel tegelijkertijd met meerdere verschillende inhoudelijke annotaties wordt geannoteerd. Zelfs de combinatie

van Activiteit, Gebiedsaanwijzing, Omgevingswaarde én Omgevingsnorm tegelijkertijd is mogelijk.

6.4.2.5 Toepassing presentatiemodel

Het presentatiemodel geeft regels voor de presentatie van tekst in OW-besluiten. Die regels gelden ook voor Juridische regel.

6.4.3 Attribuut regelkwalificatie

6.4.3.1 Toelichting op de toepassing

Doel van het attribuut *regelkwalificatie* is het eenvoudig kunnen selecteren van regeltekst voor een specifieke gebruikersgroep. Daartoe wordt onderscheid gemaakt tussen instructieregels, die alleen voor andere overheden zijn bedoeld, omgevingswaarderegels, die op zichzelf alleen werking hebben voor de bestuursorganen van het bevoegd gezag dat de omgevingswaarde heeft vastgesteld, en regels die voor iedereen van belang zijn. Uiteraard wordt alleen die regelkwalificatie toegepast die in het te annoteren OW-besluit kan voorkomen. Instructieregels kunnen alleen voorkomen in AMvB, ministeriële regeling en omgevingsverordening. Omgevingswaarden kunnen alleen in AMvB, omgevingsverordening en omgevingsplan voorkomen. Regels voor iedereen tot slot kunnen voorkomen in alle OW-besluiten met regels. Met het attribuut regelkwalificatie wordt dus vastgelegd tot welke soort een Juridische regel behoort en voor wie de Juridische regel bedoeld is.

Bij regels die voor iedereen van belang zijn én die geannoteerd zijn met het IMOW-object Activiteit, is het voor de raadpleger van het Omgevingsloket en bij het opstellen en gebruiken van vragenbomen behulpzaam wanneer extra informatie wordt vastgelegd, bijvoorbeeld of een regel over een vergunningsplicht, een verbod of een meldingsplicht gaat. Instructieregels kunnen worden gesteld over de uitoefening van een bevoegdheid of een taak. Ze richten zich dus tot een bepaald instrument of een taakuitoefening. Om met behulp van een computer snel te kunnen selecteren welke instructieregels relevant zijn, wordt aan de regelkwalificatie instructieregel extra informatie toegevoegd: richt de instructieregel zich tot een instrument, en zo ja tot welk instrument, of gaat het over de uitoefening van een taak en zo ja wie moet die taak uitoefenen.

regelkwalificatie wordt toegepast op Juridische regel. Bij Juridische regel is de voorwaarde opgenomen dat alle Juridische regels binnen één Regeltekst dezelfde regelkwalificatie moeten hebben. Op deze manier is het niet mogelijk om verschillende soorten juridische regels bij elkaar in één lid respectievelijk artikel te plaatsen.

6.4.3.2 Definitie

Regelkwalificatie legt vast tot welke soort een Juridische regel behoort en voor wie de regel bedoeld is.

6.4.3.3 Norm

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">OWobject</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Objecttype»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> Regel::Juridische regel </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table> </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst} </td></tr> </tbody> </table> </td></tr> </tbody> </table> </td><td style="vertical-align: top;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> Regel::NadereRegelkwalificatielInfo </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1] </td></tr> </tbody> </table> </td></tr> </tbody> </table> </td></tr> </tbody></table>	OWobject	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Objecttype»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> Regel::Juridische regel </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table> </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst} </td></tr> </tbody> </table> </td></tr> </tbody> </table>	«Objecttype»	Regel::Juridische regel	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table> </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst} </td></tr> </tbody> </table>	«Attribuutsoort»	+ idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table>	«Gegevensgroep»	+ nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1]	<i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst}	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> Regel::NadereRegelkwalificatielInfo </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1] </td></tr> </tbody> </table> </td></tr> </tbody> </table>	«Gegevensgroep»	Regel::NadereRegelkwalificatielInfo	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1] </td></tr> </tbody> </table>	«Attribuutsoort»	+ activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1]
OWobject																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Objecttype»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> Regel::Juridische regel </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table> </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst} </td></tr> </tbody> </table> </td></tr> </tbody> </table>	«Objecttype»	Regel::Juridische regel	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table> </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst} </td></tr> </tbody> </table>	«Attribuutsoort»	+ idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table>	«Gegevensgroep»	+ nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1]	<i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst}	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> Regel::NadereRegelkwalificatielInfo </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1] </td></tr> </tbody> </table> </td></tr> </tbody> </table>	«Gegevensgroep»	Regel::NadereRegelkwalificatielInfo	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1] </td></tr> </tbody> </table>	«Attribuutsoort»	+ activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1]		
«Objecttype»																
Regel::Juridische regel																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table> </td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;"> <i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst} </td></tr> </tbody> </table>	«Attribuutsoort»	+ idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table>	«Gegevensgroep»	+ nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1]	<i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst}											
«Attribuutsoort»																
+ idealisatie: Idealisatie + regelkwalificatie: Regelkwalificatie + thema: Thema [0..*] + onderwerp: Onderwerp [0..*] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Gegevensgroep»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1] </td></tr> </tbody></table>	«Gegevensgroep»	+ nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1]														
«Gegevensgroep»																
+ nadereRegelkwalificatie: NadereRegelkwalificatielInfo [0..1]																
<i>constraints</i> {als activiteit dan regelkwalificatie = regel voor iedereen} {als activiteit alleen dan activiteitregelkwalificatie} {regelkwalificatie is gelijk voor alle regels binnen 1 regeltekst}																
«Gegevensgroep»																
Regel::NadereRegelkwalificatielInfo																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">«Attribuutsoort»</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"> + activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1] </td></tr> </tbody> </table>	«Attribuutsoort»	+ activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1]														
«Attribuutsoort»																
+ activiteitregelkwalificatie: Activiteitregel [0..1] + instructieregelnstrument: Instructieregelnstrument [0..1] + instructieregelTaakuitoefening: Adressaat [0..1]																

regelkwalificatie is een verplicht attribuut. Het komt 1 keer voor. Het bestaat uit de volgende attributen:

- *regelkwalificatie*: de naam van de regelkwalificatie. Een regelkwalificatie is opgenomen in een gesloten waardelijst 'Regelkwalificatie'. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *nadereRegelkwalificatie*: de nadere specificatie van *regelkwalificatie*. Optioneel attribuut. Samengesteld attribuut dat bestaat uit de volgende attributen:
 - *activiteitregelkwalificatie*: de naam van de kwalificatie van de Juridische regel over een activiteit. Alleen te gebruiken wanneer bij *regelkwalificatie* is gekozen voor de waarde 'Regel voor iedereen' en de regel is geannoteerd met het IMOW-object Activiteit. Te kiezen uit de gesloten waardelijst 'Activiteitregel'. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor.
 - *instructieregelnstrument*: de naam van het instrument waartoe de instructieregel zich richt. Onder voorwaarde verplicht attribuut: alleen te gebruiken wanneer bij *regelkwalificatie* is gekozen voor de waarde 'Instructieregel' en de instructieregel zich richt tot een instrument; dan verplicht. Te kiezen uit de gesloten waardelijst 'Instructieregelnstrument'. Komt 0 of 1 keer voor.
 - *instructieregelTaakuitoefening*: het type bestuursorgaan dat of organisatie die de taak waarover de instructieregel gaat moet uitvoeren. Onder voorwaarde verplicht attribuut: alleen te gebruiken wanneer bij *regelkwalificatie* is gekozen voor de waarde 'Instructieregel' en de instructieregel gaat over de uitoefening van een taak; dan verplicht. Te kiezen uit de gesloten waardelijst 'Adressaat'. Komt 0 of 1 keer voor.

6.4.3.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

regelkwalificatie wordt gekozen uit de gesloten waardelijst 'Regelkwalificatie', die drie waarden kent: Instructieregel, Regel voor iedereen en Omgevingswaarderegel.

Wanneer de Juridische regel een instructieregel is, wordt gekozen voor de waarde Instructieregel.

In het geval dat de Juridische regel gaat over een omgevingswaarde, wordt uit de waardelijst 'Regelkwalificatie' de waarde 'Omgevingswaarderegel' gekozen.

Wanneer de Juridische regel geen instructieregel is en ook geen omgevingswaarderegel, wordt uit de waardelijst 'Regelkwalificatie' de waarde 'Regel voor iedereen' gekozen. Als de Juridische regel over een activiteit gaat en met het IMOW-object Activiteit wordt

geannoteerd, kan het soort regel met het attribuut *activiteitregelkwalificatie* worden gespecificeerd. Dat kan in de gevallen waarin het soort regel voorkomt op de waardelijst 'Activiteit-regel'. Voorbeelden van waarden van deze waardelijst zijn verbod, gebod en vergunning-plicht. Voor alle andere soorten Juridische regels, zoals begripsbepalingen, oogmerkbepalingen et cetera, blijft het bij 'Regel voor iedereen'.

6.4.3.5 *Toepassing presentatiemodel*

Het presentatiemodel geeft geen regels voor de presentatie van Regelkwalificatie.

6.4.4 **Objecttype Locatie**

6.4.4.1 *Toelichting op de toepassing*

Het IMOW-object Locatie legt vast wat het werkingsgebied van een Regeltekst is en geeft aan waar een Juridische regel en de inhoudelijke annotaties Activiteit, Gebiedsaanwijzing, Omgevingswaarde en Omgevingsnorm van toepassing zijn.

Locatie heeft 6 verschijningsvormen: Gebied, Gebiedengroep, Lijn, Lijnengroep, Punt en Puntengroep. Gebied, Lijn en Punt worden vastgelegd met Geometrie en worden verrijkt met gegevens die de bron van de Geometrie beschrijven. Bij Lijn en Punt kan optioneel ook de hoogteligging van de lijn of de punt worden vastgelegd. Toegestane vormen van Gebied zijn Vlak en Multivlak. Bij Multivlak worden meerdere Vlakken samengevoegd tot één onlosmakelijk geheel. Wanneer slechts een onderdeel gewijzigd moet worden, leidt dat toch tot een wijziging van het hele Multivlak. Bij voor beroep vatbare OW-besluiten betekent dat dat die volledige wijziging appellabel is. Een andere manier van groepering is het samenvoegen van twee of meer Gebieden, Lijnen of Punten tot een Gebiedengroep, Lijnengroep respectievelijk Puntengroep. Iedere Locatie heeft een eigen Noemer, waardoor ook ieder van de zes verschijningsvormen van Locatie een eigen Noemer heeft. Op deze manier is het mogelijk om één van de Gebieden van een Gebiedengroep, één van de Lijnen van een Lijnengroep of één van de Punten van een Puntengroep te wijzigen en kan alleen beroep worden ingesteld tegen de wijziging van het Gebied, Lijn of Punt. Punt is noodzakelijk voor het als omgevingswaarde vaststellen van geluidproductieplafonds; die hebben de vorm van een puntlocatie. Voor het overige is het aan te bevelen om Punt en Lijn als Geometrie zoveel mogelijk te vermijden omdat bij raadplegen een punt en een lijn lastig te vinden zijn.

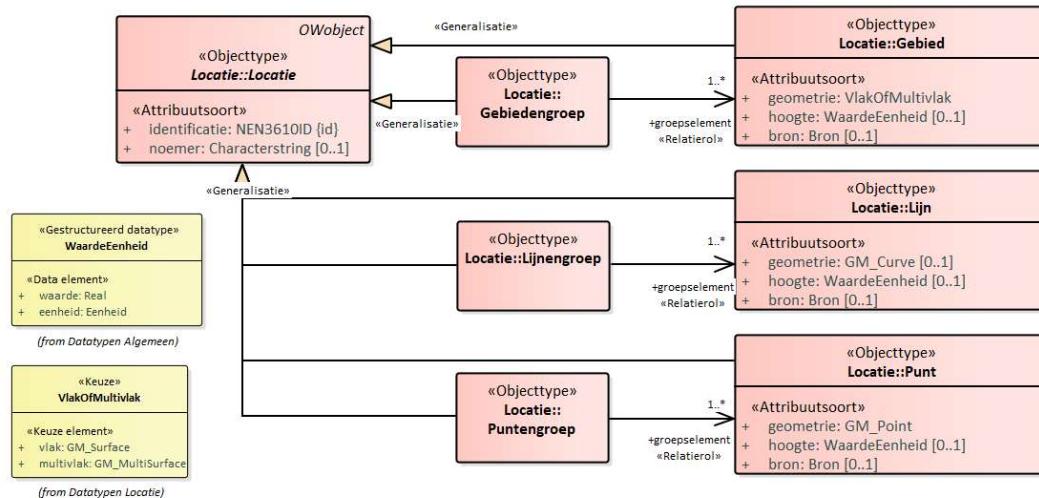
Locaties kunnen onbeperkt gestapeld worden, dat wil zeggen dat Locaties elkaar geheel of gedeeltelijk kunnen overlappen. Dat geldt zowel voor Locaties voor eenzelfde als voor verschillende annotaties c.q. IMOW-objecten. Het is dus mogelijk om op exact dezelfde plek bijvoorbeeld de Locaties van verschillende Juridische regels, van een aantal Activiteiten, van een Omgevingswaarde, van een aantal Omgevingsnormen en diverse Functies neer te leggen. Ook kunnen die Locaties elkaar gedeeltelijk overlappen. De navolgende figuren laten daarvan voor de AMvB en MR voorbeelden zien.

<p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> Explosieaandachtsgebied Militair radarverstoringsgebied Munitiedepot 	<p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> Omgevingswaarde: Luchtkwaliteit Activiteit: Exploiteren stookinstallatie Beperkingengebied
<p>Gedeeltelijke stapeling van Locaties van hetzelfde IMOW-object: de Locaties van 3 verschillende Gebiedsaanwijzingen die gedeeltelijk op dezelfde plek liggen</p>	<p>Gedeeltelijke stapeling van Locaties van verschillende IMOW-objecten: de locaties van Omgevingswaarde, Activiteit en Gebiedsaanwijzing die gedeeltelijk op dezelfde plek liggen</p>
<p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> Omgevingswaarde: Fijnstof Beperkingengebied Explosieaandachtsgebied 	<p>Volledige stapeling van Locaties van verschillende IMOW-objecten: de Locaties van Omgevingswaarde en Gebiedsaanwijzing die precies op dezelfde plek liggen</p>

6.4.4.2 Definitie

Locatie legt vast wat het werkingsgebied van een Regeltekst is en geeft aan waar een Juridische regel en inhoudelijke annotaties van toepassing zijn.

6.4.4.3 Norm

Locatie kent de volgende attributen:

- **identificatie:** de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **noemer:** de mensleesbare beschrijving waarmee een Locatie wordt aangeduid. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. In sommige gevallen kan er geen Noemer gebruikt worden als verbinding tussen de (artikel)tekst en de bijlage bij de regels. Dit kan het geval zijn als de (artikel)tekst een set gebieden gegroepeerd vermeldt, waarbij deze groepering zelf geen individueel informatieobject is en waar daarentegen de individuele gebieden elk een eigen informatieobject vormen. Een concreet voorbeeld hiervan is een regel dat gaat over "militaire explosie-aandachtsgebieden", waarbij er echter meerdere informatieobjecten onder gegroepeerd zijn (A, B, C zoneringen in de aandachtsgebieden). In dergelijke gevallen verwijst de (artikel)tekst middels een Verwijzing (zie par 5.7) naar de bijlage waar de Noemer en identificatie van de individuele informatieobjecten zijn vermeld. Let op dat met "groeperen" geen STOP-TPOD functionaliteit wordt bedoeld; het groeperen is enkel een taalkundige abstractie in de regeltekst. Een regel mag naar een Locatie verwijzen zonder dat in de regel de letterlijke tekst van de Noemer is opgenomen.

Specifiek voor de AMvB en MR zijn een aantal uitgangspunten van belang voor het toepassen van locaties. Deze worden in onderstaande alinea's verder toegelicht.

In het TPOD wordt mogelijk gemaakt dat regels over een Locatie en de begrenzing van de Locatie, elk in aparte regelingen zijn opgenomen (deze mogen echter ook deels in één regeling staan). Dit komt voor in de AMvB's die regels over gebieden bevatten en de Ministeriële Regeling die de begrenzing van de gebieden bevat (maar ook zelf regels over de gebieden kan bevatten). Deze verwijzingsconstructie houdt in dat het Werkingsgebied dat aan een Artikel of Lid is gekoppeld, kan verwijzen naar een Locatie dat in een andere regeling is vastgesteld. In het geval dat bij bekendmaking van een (wijziging op een) AMvB, de (wijziging op de) Ministeriële Regeling met de begrenzingen nog niet is bekendgemaakt, kunnen de Werkingsgebieden in de AMvB achteraf zonder wijzigingsbesluit worden aangevuld met verwijzingen naar de Locaties in de Ministeriële Regeling. Deze verwijzing is voldoende voor

applicaties gebiedsgerichte regels te tonen, waarbij de begrenzingen en inhoudelijke regels elk in aparte regelingen zijn opgenomen. Voorwaarde hiervoor is wel dat in de AMvB's is vermeld dat de begrenzing elders, in de MR zal worden opgenomen en dat in de AMvB's een taalkundige verwijzing naar het gebied is opgenomen (bijv. een naam van het gebied; deze hoeft niet gelijk te zijn aan de Noemer van de Locatie). Als niet aan deze voorwaarden is voldaan, dan moeten verwijzingen in een Werkingsgebied naar Locaties die elders zijn vastgesteld, via een wijzigingsbesluit plaatsvinden.

Zolang een Artikel of Lid uit de AMvB geen Werkingsgebied heeft of een Werkingsgebied dat geen verwijzingen naar informatieobjecten bevat, is het Werkingsgebied van het Artikel of Lid het ambtsgebied dat op besluitniveau is gekoppeld.

Locatie kent zes verschijningsvormen:

- Gebied: op zichzelf staande geometrisch afgebakende 'ruimte' in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard. Gebied heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *geometrie*: de geometrische bepaling van het gebied door middel van coördinaten. Toegestane Geometrievormen voor Gebied zijn Vlak en Multivlak. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
 - *hoogte*: de hoogte waarop de geometrie ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
 - *waarde*: de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht attribuut.
 - *eenheid*: de grootheid waarin de hoogte wordt uitgedrukt. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de eenheid, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Eenheid'. Verplicht attribuut.
 - *bron*: de bron die is gebruikt voor, dan wel de wijze van inwinning van de geometrie ten behoeve van de specifieke AMvB of MR. Te kiezen uit de gesloten waardelijst 'Bron'. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor.
- Gebiedengroep: is een groep of verzameling van bij elkaar behorende Gebieden, die samen de locatie vormen. Gebiedengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *groepselement*: de verwijzing van een Gebiedengroep naar de Gebieden die samen de Gebiedengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.
- Lijn: op zichzelf staande geometrisch afgebakende lijnlocatie in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard en heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *geometrie*: de geometrische bepaling van de lijn door middel van coördinaten. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
 - *hoogte*: de hoogte waarop de geometrie ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
 - *waarde*: de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht attribuut.
 - *eenheid*: de grootheid waarin de hoogte wordt uitgedrukt. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de eenheid, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Eenheid'. Verplicht attribuut.
 - *bron*: de bron die is gebruikt voor, dan wel de wijze van inwinning van de geometrie ten behoeve van de specifieke AMvB of MR. Te kiezen uit de gesloten waardelijst 'Bron'. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor.

- Lijnengroep: is een groep of verzameling van bij elkaar behorende Lijnen, die samen de locatie vormen. Lijnengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *groepselement*: de verwijzing van een Lijnengroep naar de Lijnen die samen de Lijnengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.
- Punt: op zichzelf staande geometrisch afgebakende puntlocatie in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard en heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *geometrie*: de geometrische bepaling van de punt door middel van coördinaten. Toegestane Geometrie-vorm voor Punt is Punt. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
 - *hoogte*: de hoogte waarop de geometrie ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
 - *waarde*: de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht attribuut.
 - *eenheid*: de grootheid waarin de hoogte wordt uitgedrukt. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de eenheid, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Eenheid'. Verplicht attribuut.
 - *bron*: de bron die is gebruikt voor, dan wel de wijze van inwinning van de geometrie ten behoeve van de specifieke AMvB of MR. Te kiezen uit de gesloten waardelijst 'Bron'. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor.
- Puntengroep: is een groep of verzameling van bij elkaar behorende Punten, die samen de locatie vormen. Puntengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *groepselement*: de verwijzing van een Puntengroep naar de Punten die samen de Puntengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.

6.4.4.4 *Toelichting op de attributen en de waardelijsten*

noemer is de mensleesbare naam die de tekst verbindt met de locatie (vastgelegd in een juridisch vastgesteld geografisch informatieobject), waaruit de lezer kan begrijpen waar de locatie betrekking op heeft. De noemer komt voor in de Juridische regel en is een attribuut van Locatie. Hierdoor is duidelijk dat Locatie en Juridische regel bij elkaar horen.

Zie voor een beschrijving van noemer ook paragraaf 6.2.2.

Een *geometrie* legt de positie en vorm van een gebied, lijn of punt vast door middel van coördinaten om het te kunnen begrenzen en op een kaart te kunnen weergeven. De geometrie van een Gebied kan zijn Vlak of Multivlak. Vlak spreekt voor zich. Een MultiVlak wordt gebruikt als één functioneel gebied uit meerdere vlakken bestaat, waarbij elk vlak een gescheiden ligging heeft (niet aangrenzend en niet overlappend).

De *bron* geeft de herkomst aan van de geometrie, en geeft hiermee een nadere duiding aan de wijze waarop de geometrie tot stand is gekomen en is vastgesteld. De geometrie kan zelf ingewonnen zijn via een bepaalde methode van inwinning, zoals ingemeten of berekend (bijvoorbeeld een cirkel). De geometrie kan ook afkomstig zijn van een externe bron, zoals van een basisregistratie (met geometrie). De duiding van de gebruikte bron is optioneel en is opgenomen in een gesloten waardelijst 'Bron'. Met het attribuut *hoogte* kan voor elk gebied, punt en lijn optioneel de hoogte worden vastgelegd door middel van een getal met daarbij een eenheid. Voor de hand liggende eenheden zijn 'meter t.o.v. NAP', 'meter t.o.v. maaiveld' en 'meter t.o.v. peil'. Om een ligging onder NAP, maaiveld of peil aan te geven moet het getal een negatieve waarde krijgen.

6.4.4.5 *Toepassing presentatiemodel*

Het presentatiemodel kent geen specifieke presentatie van Locatie, althans niet zonder annoteren met de hierna beschreven inhoudelijke IMOW-objecten.

6.4.5 **Objecttype Activiteit**

6.4.5.1 *Toelichting op de toepassing*

In het domein van de Omgevingswet is een activiteit ieder menselijk handelen waarbij, of ieder menselijk nalaten waardoor een verandering of effect in de fysieke leefomgeving wordt of kan worden bewerkstelligd. In de OW-besluiten met regels zullen regels gesteld worden over veel verschillende activiteiten.

Een activiteitgerichte bevraging van regels in het DSO wordt mogelijk wanneer de regels over activiteiten goed machineleesbaar worden gemaakt door middel van het annoteren van Activiteit. Deze bevraging wordt nog verder vergemakkelijkt wanneer in ieder OW-besluit met regels dezelfde benaming wordt gebruikt voor die activiteiten die veel gebruikt en dus ook veel geraadpleegd zullen worden. Daarom is er voor de naam van de Activiteit een waardelijst met de veel gebruikte activiteiten. Er is geen symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) voorhanden die een grote hoeveelheid activiteiten kan weergeven op een manier waarbij voor het menselijk oog voldoende onderscheid is tussen de verschillende activiteiten. Daarom is er ten behoeve van de weergave voor gekozen om activiteiten in activiteitengroepen in te delen. Iedere activiteitengroep heeft een eigen symboliek. Door te annoteren met het IMOW-object Activiteit met de eigenschap Activiteitengroep kunnen de locaties van alle activiteiten in een (interactieve) viewer worden weergegeven op een kaart. Het is dan mogelijk om een integraal beeld van de locaties van alle activiteiten weer te geven, maar ook om de locaties van alle activiteiten van een bepaalde activiteitengroep weer te geven.

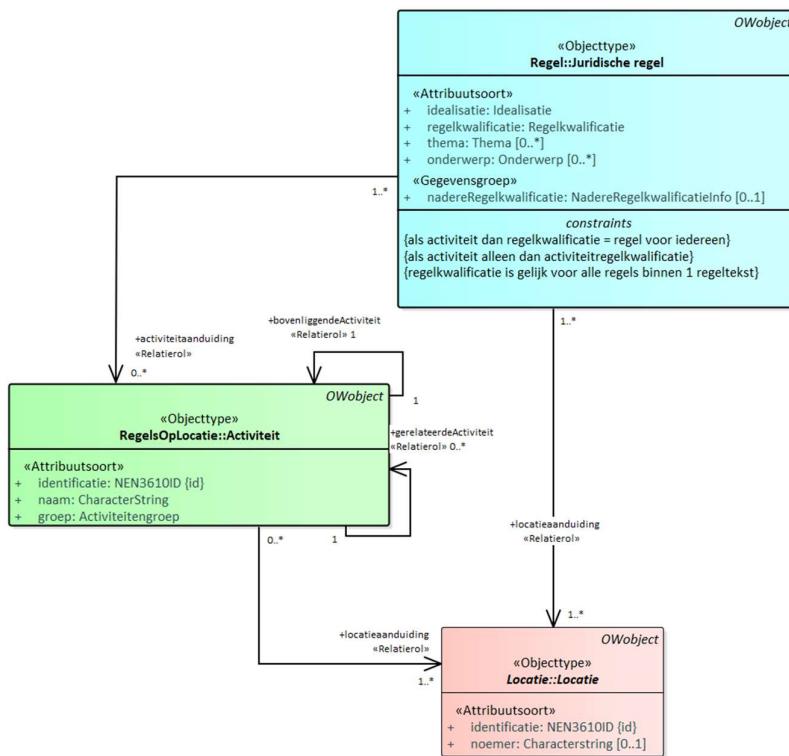
Vaak zal het voldoende zijn om per activiteit die in de regeltekst voorkomt de annotatie Activiteit één keer toe te voegen. Er zijn echter gevallen waarin het wenselijk is om voor één activiteit de annotatie Activiteit twee keer te gebruiken. Het belangrijkste voorbeeld daarvan is de beperkingengebiedactiviteit. Dat is in de terminologie van de Omgevingswet iedere activiteit in een beperkingengebied. De Omgevingswet verbindt bepaalde gevolgen aan het feit dat een activiteit een beperkingengebiedactiviteit is. Het slopen van een schuur in een beperkingengebied is dus een beperkingengebiedactiviteit, maar tegelijk ook een sloopactiviteit. Omwille van de gevolgen die de Omgevingswet daar aan verbindt is het wenselijk om deze activiteit te annoteren als beperkingengebiedactiviteit; ten behoeve van de bevraging in DSO-LV is het even zozeer wenselijk om deze activiteit te annoteren als sloopactiviteit. De standaard maakt dit mogelijk.

In paragraaf 6.4.3 is beschreven dat aan een Juridische regel met behulp van de annotatie Regelkwalificatie extra informatie kan worden toegevoegd over het soort regel. Met behulp van die annotatie kan aan een Juridische regel die met het IMOW-object Activiteit is geannoteerd, bijvoorbeeld toegevoegd worden dat de Juridische regel een vergunningsplicht instelt. De annotatie met het IMOW-object Activiteit wordt alleen gebruikt wanneer een Juridische regel rechtstreeks werkende regels over activiteiten bevat en niet voor instructieregels die bepalen dat in de AMvB en MR regels over een bepaalde activiteit moeten worden opgenomen.

6.4.5.2 Definitie

Een activiteit is ieder menselijk handelen waarbij, of ieder menselijk nalaten waardoor een verandering of effect in de fysieke leefomgeving wordt of kan worden bewerkstelligd.

6.4.5.3 Norm

Activiteit kent de volgende attributen:

- **identificatie**: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **naam**: de naam van de activiteit. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam van de activiteit, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Activiteit'. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **groep**: Activiteitengroep is de categorie waartoe de activiteit behoort. Een activiteitengroep is opgenomen in de gesloten waardelijst 'Activiteitengroep'. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **locatieaanduiding**: de verwijzing van een specifieke Activiteit naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie(s); attribuut dat de specifieke Locatie(s) aanduidt waar deze annotatie Activiteit van toepassing is. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.
- **bovenliggendeActiviteit**: de verwijzing van een specifieke activiteit naar een andere, meer generieke, activiteit van hetzelfde type. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **gerelateerdeActiviteit**: de verwijzing van een specifieke activiteit naar een andere activiteit in het geval de regels voor die andere activiteit contextueel relevant zijn voor de specifieke activiteit. Optioneel attribuut. Komt 0 of meerdere keren voor.

6.4.5.4

Toelichting op de attributen en de waardelijsten

naam: het aantal activiteiten die in OW-besluiten gereguleerd zullen worden, zal nagenoeg onuitputtelijk zijn. Het is dus niet mogelijk, en ook niet nodig, om een waardelijst met daarop alle te gebruiken activiteiten samen te stellen. Om de activiteitgerichte bevraging in het DSO te vergemakkelijken en om te komen tot enige harmonisatie tussen bevoegde gezagen en tussen instrumenten is er wel een waardelijst voor de naam van *Activiteit* met de veel gebruikte activiteiten. De waardelijst is open: wanneer een regel wordt gesteld over een activiteit die op de waardelijst voorkomt, wordt die gebruikt voor de annotatie. Wanneer de activiteit niet voorkomt op de waardelijst wordt een eigen naam voor de activiteit gekozen. Die eigen naam mag dezelfde zijn als de naam van de hierna genoemde activiteitengroep.

groep: om een nagenoeg onuitputtelijk aantal activiteiten op een kaartbeeld te kunnen weergeven op een manier die voor het menselijk oog voldoende onderscheidend is, worden activiteiten gebundeld in groepen. De groep vormt dus het kenmerk waarop de symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) van de weergave wordt georganiseerd. De groepen die gebruikt kunnen worden zijn opgenomen in de gesloten waardelijst '*Activiteitengroep*'. Om het mogelijk te maken ook activiteiten te annoteren die nu nog niet voorzien zijn, is de groep 'overig' aan de waardelijst toegevoegd.

locatieaanduiding is het attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de specifieke Locatie(s) die bij deze Activiteit horen én aangeeft wat de betekenis van die Locatie(s) is voor het object waar het bij hoort; in dit geval voor Activiteit. Dit attribuut legt dus vast dat deze Locatie de locatie is waar de Activiteit van toepassing is.

bovenliggende activiteit: met dit attribuut wordt aangegeven hoe deze specifieke lokale activiteit zich verhoudt tot een meer generieke activiteit. Het is verplicht dit attribuut in te vullen. De activiteit waarnaar wordt verwezen is de bovenliggende activiteit. Met dit attribuut wordt aangegeven dat regels over een bovenliggende activiteit contekstueel ook van toepassing zijn op deze activiteit. Een voorbeeld is de activiteit 'het opslaan van motorbrandstoffen' die een specificatie is van de generieke, in de Omgevingswet benoemde, activiteit 'milieubelastende activiteit'. De bovenliggende activiteit mag een activiteit zijn die door een ander besluit (van zelfs een andere bestuurslaag) is vastgesteld in de waardelijst voor de naam van de activiteit. De relatie naar de bovenliggende activiteit wordt alleen gelegd naar de naam en identificatie van de activiteit, niet naar diens groep. Het is toegestaan een reeks van nieuwe activiteiten vast te leggen (activiteiten die nog niet bestaan in de waardelijst voor de naam van de activiteit) en aan elkaar te relateren en zo een hiërarchie van activiteiten te creëren. Als een Juridische regel slechts één activiteit bevat, moet de bovenliggende activiteit hiervan reeds bestaan in de waardelijst voor de naam van de activiteit (het id moet reeds bestaan). Voor elke hiërarchie van nieuwe activiteiten geldt dat het top-niveau (de allerhoogste activiteit in de hiërarchie) een bovenliggende activiteit moet hebben die reeds bestaat in de waardelijst voor de naam van de activiteit. Elke bovenliggende relatie die tussen activiteiten wordt aangebracht, wordt ook opgenomen in de waardelijst voor de naam van de activiteit. Het attribuut bovenliggende activiteit met bovenstaande regels zijn ingesteld ten behoeve van het opstellen en gebruiken van vragenbomen. De activiteiten en de relaties met bovenliggende activiteiten die middels IMOW worden aangebracht, komen terecht in de zogenaamde functionele structuur, waar vragenbomen gebruik van maken.

gerelateerde activiteit: attribuut dat aangeeft dat een specifieke activiteit een sterke relatie heeft met een andere activiteit. Met dit attribuut kan een bevoegd gezag aangeven dat voor een raadpleger de regels over de andere activiteit wellicht ook van belang zijn. Dit attribuut is optioneel, hoeft dus niet toegevoegd te worden. Het heeft geen juridische betekenis. Een

voorbeeld is de activiteit 'tanken van brandstof' die een sterke relatie heeft met de activiteit 'opslaan van brandstof' omdat ze altijd samen zullen voorkomen. De gerelateerde activiteit mag een activiteit zijn die door een ander besluit (van zelfs een andere bestuurslaag) is vastgesteld in de waardelijst voor de naam van de activiteit. De gerelateerde activiteit wordt alleen gelegd naar de naam en identificatie van de activiteit, niet naar diens groep. De activiteit waarnaar gerelateerd wordt, mag een nieuwe activiteit zijn (die nog niet voorkomt in de waardelijst voor de naam van de activiteit) of mag een activiteit zijn die reeds voorkomt in de waardelijst voor de naam van de activiteit.

De eerste keer dat een specifieke activiteit (bij voorbeeld het exploiteren van een horeca-inrichting) in een OW-besluit in een Juridische regel voorkomt, wordt deze met Activiteit gannotererd, met een verwijzing naar de bij die Juridische regel behorende Locatie. Iedere volgende keer dat dezelfde specifieke activiteit voorkomt, wordt in die andere Juridische regel volstaan met een verwijzing naar de betreffende al bestaande Activiteit-annotatie, met een verwijzing naar de bij die andere Juridische regel behorende Locatie. Op deze manier is van iedere Juridische regel over die Activiteit te zien welke Locatie er bij hoort en is ook zichtbaar welke Locaties horen bij de specifieke Activiteit. Een Activiteit heeft dus altijd met 1 of meer Juridische regels een relatie.

6.4.5.5 *Toepassing presentatiemodel*

Zoals hiervoor is toegelicht zorgt het attribuut *groep* er voor dat de Locaties van een bepaalde groep activiteiten worden gepresenteerd op een kaart.

Een voorbeeld van een activiteit is Winning van delfstoffen. De activiteit Winning van delfstoffen behoort tot de groep Milieubelastende activiteit, één van de waarden van de waardelijst Activiteitengroep. Wanneer regels over de activiteit Winning van delfstoffen worden gannotererd met de groep Milieubelastende activiteit zorgt de symbolcode van deze groep voor presentatie van een transparant vlak begrensd met een middeldikke onderbroken lijn. Door deze methodiek worden de Locaties van activiteiten die behoren tot de groep Milieubelastende activiteit door middel van het attribuut *groep* en de waarde Milieubelastende activiteit met een transparant vlak en een begrenzing bestaande uit een middeldikke onderbroken lijn op het kaartbeeld gepresenteerd, zie Figuur 3.

Figuur 3 Voorbeeld weergave Activiteit Winning van delfstoffen op kaartbeeld d.m.v. attribuut groep en waarde Milieubelastende activiteit

6.4.6 Objecttype Omgevingswaarde

6.4.6.1 Toelichting op de toepassing

In de Omgevingswet zijn diverse bepalingen opgenomen die duidelijk maken wat omgevingswaarden zijn. Omgevingswaarden zijn normen die voor (een onderdeel van) de fysieke leefomgeving de gewenste staat of kwaliteit, de toelaatbare belasting door activiteiten en/of de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen als beleidsdoel vastleggen. De omgevingswaarden worden uitgedrukt in meetbare of berekenbare eenheden of anderszins in objectieve termen. Bij de vaststelling van een omgevingswaarde moet worden bepaald of de waarde een resultaatsverplichting, een inspanningsverplichting of een andere, daarbij te omschrijven verplichting met zich meebrengt. Ook moet vastgelegd worden op welke locaties de omgevingswaarde van toepassing is. Bij de vaststelling van een omgevingswaarde kan een termijn worden gesteld waarbinnen aan die verplichting moet zijn voldaan.

De Omgevingswet verbindt twee gevolgen aan het vaststellen van een omgevingswaarde:

- Vastgestelde omgevingswaarden moeten door middel van een systeem van monitoring worden bewaakt en er moet worden beoordeeld of aan die omgevingswaarde wordt voldaan.
- Wanneer niet wordt voldaan of naar verwachting niet zal worden voldaan aan een omgevingswaarde moet het bevoegd gezag een programma vaststellen: een pakket met beleids- of beheersmaatregelen om alsnog aan die waarde te voldoen.

Een omgevingswaarde leidt dus alleen tot verplichtingen voor de overheid en heeft geen rechtstreekse werking voor anderen. Omgevingswaarden kunnen in de AMvB en MR worden opgenomen voor zover provincie of Rijk voor dat specifieke beleidsveld geen

omgevingswaarden hebben vastgesteld dan wel als zij bij het vaststellen van die omgevingswaarden hebben bepaald dat de gemeente aanvullende of afwijkende omgevingswaarden kan vaststellen.

Wanneer er in het OW-besluit slechts een beperkt aantal omgevingswaarden wordt vastgesteld, die omgevingswaarden voor het hele grondgebied van het bevoegd gezag gelden en iedere omgevingswaarde niet voor verschillende locaties verschillende waarden heeft, kan worden volstaan de Juridische regels over omgevingswaarden te annoteren met Regelkwalificatie, waarde omgevingswaarderegel en te verwijzen naar het grondgebied van het bevoegd gezag als Werkingsgebied. Dan is wel machineleesbaar dat de Juridische regels over omgevingswaarden gaan, maar wordt er geen verdere informatie aan toegevoegd en kunnen de omgevingswaarden niet betekenisvol op een kaart worden weergegeven.

Het bevoegd gezag kan er echter ook voor kiezen om in een OW-besluit omgevingswaarden op verschillende locaties verschillende waarden te geven en die bevraagbaar en inzichtelijk weer te geven op een kaartbeeld. Dit is mogelijk door de Juridische regel te annoteren met het IMOW-object Omgevingswaarde. Dit is mogelijk door de Juridische regel te annoteren met het IMOW-object Omgevingswaarde.

Naar verwachting zullen er in OW-besluiten veel verschillende omgevingswaarden worden vastgesteld. Vanwege de verwachte verscheidenheid van die omgevingswaarden is er voor de standaard geen waardelijst Omgevingswaarde gemaakt. Het bevoegd gezag kan dus de naam van iedere omgevingswaarde zelf bepalen. Er is geen symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) vorhanden die een grote hoeveelheid omgevingswaarden kan weergeven op een manier waarbij voor het menselijk oog voldoende onderscheid is tussen de verschillende omgevingswaarden. Daarom is er ten behoeve van de weergave voor gekozen om omgevingswaarden in omgevingswaardegroepen in te delen. De groepen die gebruikt kunnen worden, zijn opgenomen in een gesloten waardelijst. Iedere (omgevingswaarde)groep heeft een eigen symboliek. Door te annoteren met het IMOW-object Omgevingswaarde met het attribuut Groep en de eigenschap waarde van de waardelijst Omgevingswaardegroep kunnen de locaties van alle omgevingswaarden in een (interactieve) viewer worden weergegeven op een kaart. Het is dan mogelijk om een integraal beeld van de locaties van alle omgevingswaarden weer te geven, maar ook om de locaties van alle omgevingswaarden van een bepaalde omgevingswaardegroep weer te geven.

De waarden (oftewel de meetbare of berekenbare eenheden dan wel de anderszins objectieve termen waarin een omgevingswaarde volgens de wet moet worden uitgedrukt) die een omgevingswaarde kan aannemen, kunnen numeriek zijn, maar ook in woorden worden beschreven.

Welke verplichting een omgevingswaarde met zich meebrengt en de eventuele termijn waarbinnen aan die verplichting moet zijn voldaan worden in de tekst van de Juridische regel vastgelegd. IMOW kent daar geen attributen voor.

In paragraaf 6.4.3 is beschreven dat aan een Juridische regel met behulp van de annotatie Regelkwalificatie extra informatie kan worden toegevoegd over het soort regel. Met behulp van die annotatie kan een Juridische regel over een omgevingswaarde worden gekwalificeerd

als omgevingswaarderegel. Dit kan zowel als de regel is geannoteerd met het IMOW-object Omgevingswaarde als wanneer die annotatie niet is gebruikt.

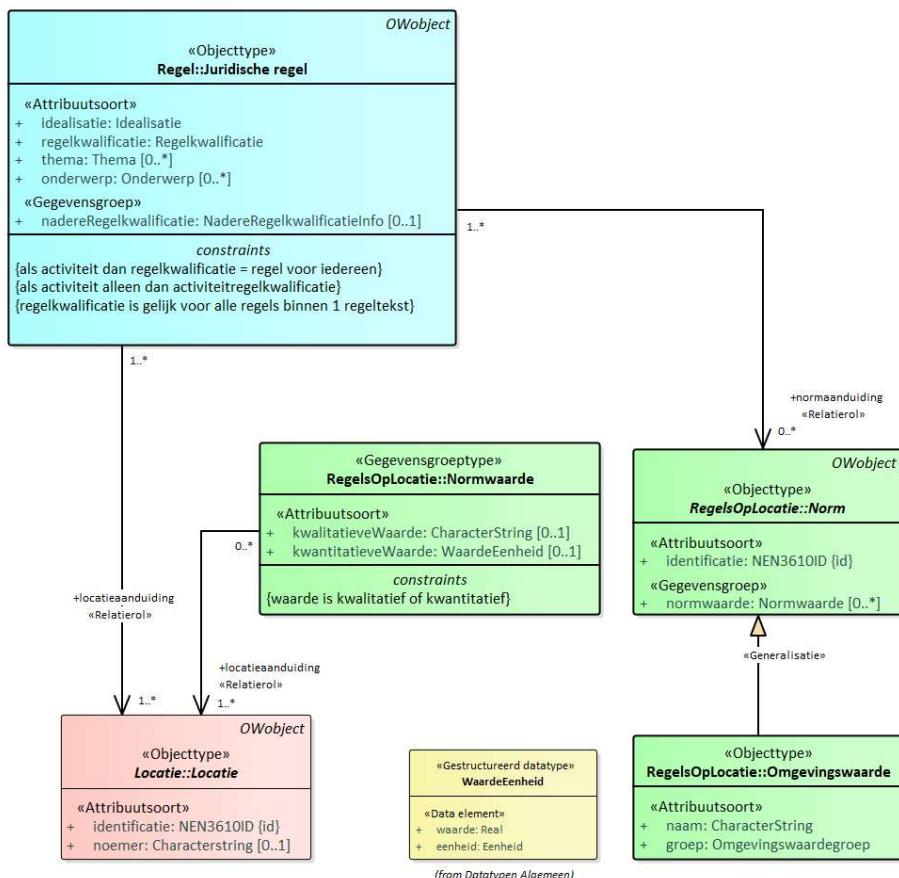
De annotatie met het IMOW-object Omgevingswaarde wordt alleen gebruikt voor Juridische regels die daadwerkelijk een omgevingswaarde vaststellen en daar nadere bepalingen over geven en niet voor instructieregels die bepalen dat in bij voorbeeld de AMvB en MR een bepaalde omgevingswaarde moet worden vastgesteld.

Let op: het IMOW-object Omgevingswaarde is alleen bedoeld voor gevallen die voldoen aan de beschrijving van omgevingswaarde in afdeling 2.3 van de Omgevingswet.

6.4.6.2 Definietie

Omgevingswaarde is een norm die voor (een onderdeel van) de fysieke leefomgeving de gewenste staat of kwaliteit, de toelaatbare belasting door activiteiten en/of de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen als beleidsdoel vastlegt.

6.4.6.3 Norm

Omgevingswaarde kent de volgende attributen:

- **identificatie:** de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.

- *naam*: de naam van de omgevingswaarde zoals deze in de Juridische regel voorkomt. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *groep*: omgevingswaardegroep is de categorie waartoe de omgevingswaarde behoort. Een omgevingswaardegroep is opgenomen in een gesloten waardelijst 'Omgevingswaarde-groep'. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *normwaarde*: attribuut waarmee kan worden vastgelegd welke waarde een omgevings-waarde op een bepaalde locatie heeft. *normwaarde* kan kwantitatief (oftewel numeriek) of kwalitatief (oftewel in woorden) worden uitgedrukt. Optioneel attribuut. Voor *normwaarde* moet gekozen worden voor het attribuut *kwantitatieveWaarde* óf het attribuut *kwantitatieveWaarde*:
 - *kwantitatieveWaarde*: de kwalitatief oftewel in woorden beschreven waarde van de omgevingswaarde. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de beschrijving van de waarde. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor.
 - *kwantitatieveWaarde*: de kwantitatief oftewel numeriek vastgelegde waarde van de omgevingswaarde. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
 - *waarde*: de numerieke waarde van de omgevingswaarde. Verplicht attribuut.
 - *eenheid*: de groothed waarin de numerieke waarde wordt uitgedrukt. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de eenheid, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Eenheid'. Verplicht attribuut.
- *locatieaanduiding*: de verwijzing van een specifieke Omgevingswaarde naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie(s); attribuut dat de specifieke Locatie(s) aanduidt waar deze annotatie Omgevingswaarde van toepassing is. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.

6.4.6.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

naam: door het bevoegd gezag zelf te kiezen, er is geen waardelijst voor de naam van de omgevingswaarde.

groep: om een groot aantal verschillende omgevingswaarden op een kaartbeeld te kunnen weergeven op een manier die voor het menselijk oog voldoende onderscheidend is, worden omgevingswaarden gebundeld in groepen. De groep vormt dus het kenmerk waarop de symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) van de weergave wordt georganiseerd. De groepen die gebruikt kunnen worden zijn opgenomen in de gesloten waardelijst 'Omgevingswaardegroep'. Om het mogelijk te maken ook omgevingswaarden te annoteren die nu nog niet voorzien zijn, is de groep 'overig' aan de waardelijst toegevoegd.

locatieaanduiding is het attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de specifieke Locatie die bij deze Omgevingswaarde hoort én aangeeft wat de betekenis van Locatie is voor het object waar het bij hoort; in dit geval voor Omgevingswaarde. Dit attribuut legt dus vast dat deze Locatie de locatie is waar de Omgevingswaarde van toepassing is.

normwaarde: Omgevingswaarden moeten worden uitgedrukt in meetbare of berekenbare eenheden of anderszins in objectieve termen. Daarvoor dient het attribuut *normwaarde*. Dit attribuut geeft aan wat de specifieke kwantitatieve (numeriek) of kwalitatieve (omschrijving in woorden) waarden zijn van een norm. De normwaarde wordt toegewezen aan de locatie(s) waar deze voor geldt. Wanneer de waarde kwalitatief wordt vastgelegd, wordt de beschrijving in woorden met het attribuut *kwantitatieveWaarde* vastgelegd. Een (fictief) voorbeeld voor de omgevingswaarde duurzame energie: 'voldoende om in de energiebehoefte van alle inwoners te voorzien'. Bij een kwantitatieve vastlegging van de omgevingswaarde wordt

gekozen voor het attribuut *kwantitatieveWaarde*. Dit wordt vastgelegd met het (samengestelde) attribuut *WaardeEenheid* gebruikt. Het attribuut *waarde* legt de numerieke waarde van de omgevingswaarde vast, bijvoorbeeld 200, en met *eenheid* wordt aangegeven in welke grootheid die numerieke waarde is uitgedrukt, bijvoorbeeld $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Samen wordt dit 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Voor *eenheid* kan gebruik gemaakt worden van de waardelijst 'Eenheid'. De waardelijst is open: wanneer de gewenste eenheid op de waardelijst voorkomt, wordt die gebruikt. Wanneer de gewenste eenheid niet voorkomt op de waardelijst wordt een eigen eenheid gekozen. Normwaarde is een optioneel attribuut. Dit maakt mogelijk om een Juridische regel te annoteren met het IMOW-object Omgevingswaarde zonder de waarden van de Omgevingswaarde geannoteerd en in een geografisch informatieobject vast te leggen. Dat kan gebruikt worden wanneer het bevoegd gezag het wenselijk vindt om een omgevingswaarde in het Omgevingsloket bevraagbaar te maken en op een kaart weer te geven maar het niet nodig is om de waarden van die omgevingsnorm weer te geven. Dit kan wanneer een omgevingswaarde overal waar hij voorkomt dezelfde waarde heeft, en/of bij heel complexe waarden.

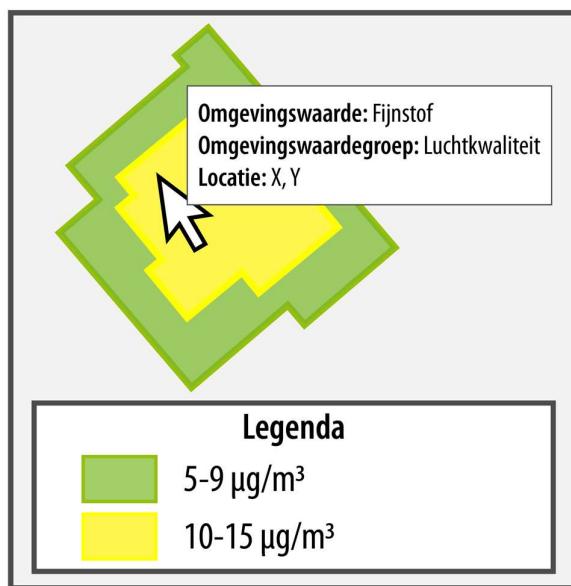
De eerste keer dat een specifieke omgevingswaarde (bij voorbeeld de omgevingswaarde 'veiligheid primaire waterkeringen') in een OW-besluit in een Juridische regel voorkomt, wordt deze met Omgevingswaarde geannoteerd, met een verwijzing naar de bij die Juridische regel behorende Locatie. Als diezelfde omgevingswaarde in een andere Juridische regel voorkomt, wordt in die andere Juridische regel volstaan met een verwijzing naar de betreffende al bestaande Omgevingswaarde-annotatie, met een verwijzing naar de bij die andere Juridische regel behorende Locatie. Op deze manier is van iedere Juridische regel over die omgevingswaarde te zien welke Locatie er bij hoort en is ook zichtbaar welke Locaties horen bij de specifieke Omgevingswaarde. Een Omgevingswaarde heeft dus altijd met 1 of meer Juridische regels een relatie.

6.4.6.5 *Toepassing presentatiemodel*

Zoals hiervoor is toegelicht zorgt het attribuut *groep* er voor dat de Locaties van een bepaalde groep omgevingswaarden worden gepresenteerd op een kaart.

Een voorbeeld van een omgevingswaarde is Fijnstof. De omgevingswaarde Fijnstof behoort tot de groep Luchtkwaliteit, één van de waarden van de waardelijst Omgevingswaardegroep. Wanneer regels over de omgevingswaarde Fijnstof worden geannoteerd met de groep Luchtkwaliteit zorgt de symbolcode van deze groep voor presentatie van een lichtgroene lijnarcering van linksonder naar rechtsboven.

Door deze methodiek worden de Locaties van omgevingswaarden die behoren tot de Omgevingswaardegroep Luchtkwaliteit door middel van het attribuut *groep* en de waarde Luchtkwaliteit met een lichtgroene lijnarcering van linksonder naar rechtsboven op het kaartbeeld gepresenteerd, zie Figuur 4. Door de attributen *waarde* en *eenheid* worden de waarden die de omgevingswaarde heeft, geklassificeerd gepresenteerd. Een voorbeeld daarvan is dat waarden van 5 tot en met 9 door een groene kleur worden gerepresenteerd en de waarden van 10 tot en met 15 door een gele kleur. De daadwerkelijke waarde per gebied wordt na interactie met het kaartbeeld getoond.

Figuur 4 Voorbeeldpresentatie Omgevingswaarde Fijnstof op kaartbeeld d.m.v. attribuut groep, waarde Luchtkwaliteit en de attributen waarde en eenheid

6.4.7 Objecttype Omgevingsnorm

6.4.7.1 Toelichting op de toepassing

Het bevoegd gezag kan ervoor kiezen om in een AMvB en MR normen, niet zijnde omgevingswaarden, die in een waarde worden uitgedrukt, inzichtelijk weer te geven, bijvoorbeeld op een kaartbeeld. Dit wordt mogelijk gemaakt door de norm te annoteren als Omgevingsnorm.

Figuur 5 laat zien dat er verschillende normen voor emissiegrenswaarden en ondergrenzen voor verschillende stofklassen gelden. In dit geval wordt gebruik gemaakt van de annotatie Omgevingsnorm.

Artikel 5.29 (emissiegrenswaarden)

1. Voor de emissie in de lucht zijn de emissiegrenswaarden vanuit alle puntbronnen per stofklasse de waarden, bedoeld in tabel 5.29, gemeten in een eenmalige meting, periodieke meting of continue meting.
2. Het eerste lid is niet van toepassing als de emissie de ondergrens, bedoeld in tabel 5.29, niet overschrijdt.

Tabel 5.29 Emissiegrenswaarden

Stofklasse	Emissiegrenswaarde in ng/Nm ³ of mg/Nm ³	Ondergrens per puntbron in mg/jaar of kg/jaar
ERS	0,1 ng toxische equivalentiefactor/Nm ³	20 mg toxische equivalentiefactor/jaar
MVP1	0,05 mg/Nm ³	0,075 kg/jaar
MVP2	1 mg/Nm ³	1,25 kg/jaar
S/sO	5 mg/Nm	100 kg/jaar
sA.1	0,05 mg/Nm ³	0,125 kg/jaar
sA.2	0,5 mg/Nm ³	1,25 kg/jaar
sA.3	5 mg/Nm ³	5 kg/jaar
gA.1	0,5 mg/Nm ³	1,25 kg/jaar
gA.2	3 mg/Nm ³	7,5 kg/jaar
gA.3	30 mg/Nm ³	75 kg/jaar
gA.4	50 mg/Nm ³	1.000 kg/jaar
gA.5	200 mg/Nm ³	1.000 kg/jaar
gO.1	20 mg/Nm ³	50 kg/jaar
gO.2	50 mg/Nm ³	250 kg/jaar
gO.3	100 mg/Nm ³	250 kg/jaar

Figuur 5 Weergave emissiegrenswaarden vanuit alle puntbronnen

Vanuit het uitgangspunt dat iedere Regeltekst een werkingsgebied heeft, moet aan zo'n Regeltekst als Locatie het hele grondgebied van het bevoegd gezag worden gekoppeld. Dan is alleen voor machineleesbaar gemaakt dat Regeltekst en Locatie bij elkaar horen, maar niet dat het hier gaat om een norm met bijbehorende waarde en welke dat dan zijn.

Het bevoegd gezag kan er echter ook voor kiezen om in een omgevingsdocument dergelijke normen die in een waarde worden uitgedrukt, op verschillende locaties verschillende waarden te geven en die inzichtelijk op een kaart weer te geven. Dit is mogelijk door de Juridische regel te annoteren met het IMOW-object Omgevingsnorm. De term omgevingsnorm is door de standaard geïntroduceerd en wordt alleen als annotatie gebruikt. De term heeft geen juridische betekenis en zal niet in de regeltekst van de AMvB en MR voorkomen. Omgevingsnorm is bedoeld voor norm-waarde-combinaties die niet bedoeld zijn als omgevingswaarde, dus niet voldoen aan de beschrijving van omgevingswaarde in afdeling 2.3 van de Omgevingswet.

Naar verwachting zullen er in OW-besluiten veel verschillende omgevingsnormen worden vastgesteld. Vanwege de verwachte verscheidenheid van die omgevingsnormen is er voor de standaard geen waardelijst Omgevingsnorm gemaakt. Het bevoegd gezag kan dus de naam van iedere omgevingsnorm zelf bepalen. Er is geen symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) vorhanden die een grote hoeveelheid omgevingsnormen kan weergeven op een manier waarbij voor het menselijk oog voldoende onderscheid is tussen de verschillende omgevingsnormen. Daarom is er ten behoeve van de weergave voor gekozen om omgevingsnormen in groepen in te delen. De groepen die gebruikt kunnen worden zijn opgenomen in een gesloten waardelijst. Iedere (omgevingsnorm)groep heeft een eigen symboliek. Door te annoteren met het

IMOW-object Omgevingsnorm met het attribuut Groep en de juiste waarde van de waardelijst Omgevingsnormgroep kunnen de locaties van alle omgevingsnormen in een (interactieve) viewer worden weergegeven op een kaart. Het is dan mogelijk om een integraal beeld van de locaties van alle omgevingsnormen weer te geven, maar ook om de locaties van alle omgevingsnormen van een bepaalde omgevingsnormgroep weer te geven.

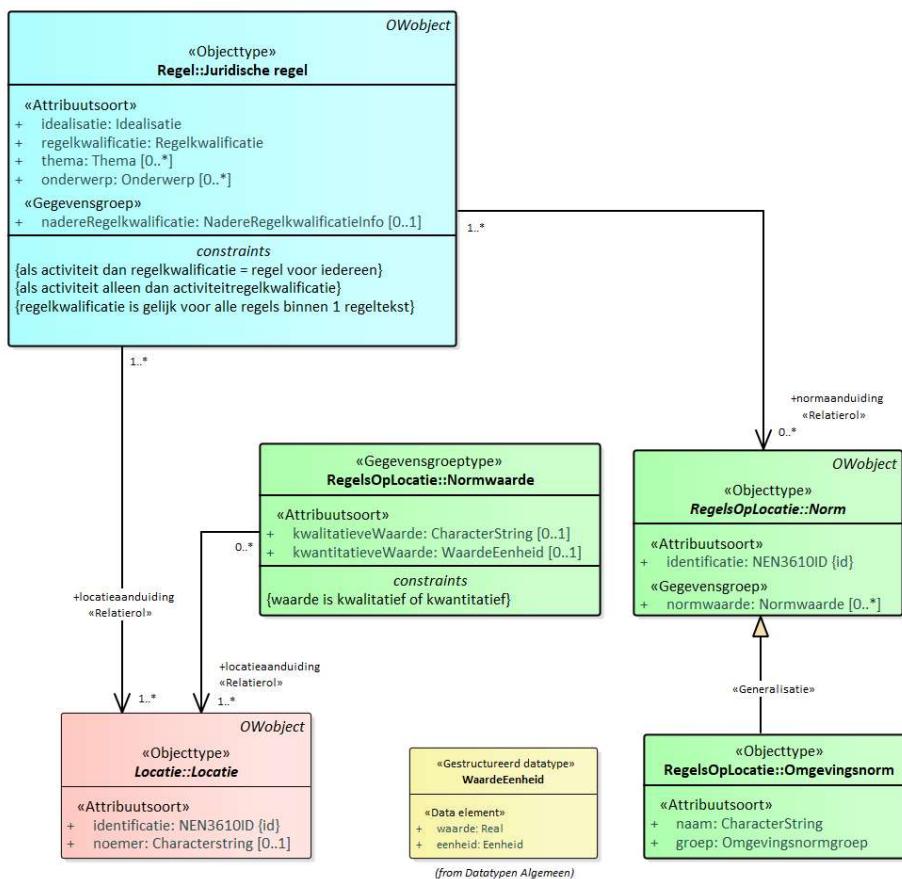
De waarden die een omgevingsnorm kan aannemen, kunnen numeriek zijn, maar ook in woorden worden beschreven.

De annotatie met het IMOW-object Omgevingsnorm wordt alleen gebruikt voor rechtstreeks werkende regels die daadwerkelijk een omgevingsnorm vaststellen en/of daar nadere bepalingen over geven en niet voor instructieregels die bepalen dat in bij voorbeeld de AMvB en MR een bepaalde (omgevings)norm moet worden opgenomen.

6.4.7.2 Definitie

Omgevingsnorm is een norm over de fysieke leefomgeving die in een kwantitatieve of kwalitatieve waarde wordt uitgedrukt en geen omgevingswaarde is.

6.4.7.3 Norm

Omgevingsnorm kent de volgende attributen:

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *naam*: de naam van de omgevingsnorm zoals deze in de Juridische regel voorkomt. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *groep*: is de categorie waartoe de omgevingsnorm behoort. Een Omgevingsnormgroep is opgenomen in de gesloten waardelijst 'Omgevingsnormgroep'. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *normwaarde*: attribuut waarmee kan worden vastgelegd welke waarde een omgevingsnorm op een bepaalde locatie heeft. *normwaarde* kan kwantitatief (oftewel numeriek) of kwalitatief (oftewel in woorden) worden uitgedrukt. Optioneel attribuut. Voor *normwaarde* moet gekozen worden voor het attribuut *kwalitatieveWaarde* óf het attribuut *kwantitatieveWaarde*:
 - *kwalitatieveWaarde*: de kwalitatief oftewel in woorden beschreven waarde van de omgevingsnorm. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de beschrijving van de waarde. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor.
 - *kwantitatieveWaarde*: de kwantitatief oftewel numeriek vastgelegde waarde van de omgevingsnorm. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met *WaardeEenheid*, dat bestaat uit de volgende elementen:
 - *waarde*: de numerieke waarde van de omgevingsnorm. Verplicht attribuut.
 - *eenheid*: de groothed waarin de numerieke waarde wordt uitgedrukt. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de eenheid, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Eenheid'. Verplicht attribuut.
- *locatieaanduiding*: de verwijzing van een specifieke Omgevingsnorm naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie; attribuut dat de specifieke Locatie aanduidt waar deze annotatie Omgevingsnorm van toepassing is. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.

6.4.7.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

naam: door het bevoegd gezag zelf te kiezen, er is geen waardelijst voor de naam van de omgevingsnorm.

groep: om een groot aantal verschillende omgevingsnormen op een kaartbeeld te kunnen weergeven op een manier die voor het menselijk oog voldoende onderscheidend is, worden omgevingsnormen gebundeld in groepen. De groep vormt dus het kenmerk waarop de symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) van de weergave wordt georganiseerd. De groepen die gebruikt kunnen worden zijn opgenomen in de gesloten waardelijst 'Omgevingsnormgroep'. Om het mogelijk te maken ook omgevingsnormen te annoteren die nu nog niet voorzien zijn, is de groep 'overig' aan de waardelijst toegevoegd.

locatieaanduiding is het attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de specifieke Locatie die bij deze Omgevingsnorm hoort én aangeeft wat de betekenis van Locatie is voor het object waar het bij hoort; in dit geval voor Omgevingsnorm. Dit attribuut legt dus vast dat deze Locatie de locatie is waar de Omgevingsnorm van toepassing is.

normwaarde: attribuut dat aangeeft wat de specifieke kwantitatieve (numeriek) of kwalitatieve (omschrijving in woorden) waarden zijn van een norm. De normwaarde wordt toegewezen aan de locatie(s) waar deze voor geldt. Wanneer de waarde kwalitatief wordt vastgelegd, wordt de beschrijving in woorden met het attribuut *kwalitatieveWaarde* vastgelegd. Een (fictief) voorbeeld voor de omgevingsnorm maximum bouwhoogte: 'passend in het straatbeeld'. Bij een kwantitatieve vastlegging van de omgevingsnorm wordt gekozen voor het attribuut

kwantitatieveWaarde. Dit wordt vastgelegd met het (samengestelde) attribuut *WaardeEenheid*. Het attribuut *waarde* legt de numerieke waarde van de omgevingsnorm vast, bijvoorbeeld 200, en met *eenheid* wordt aangegeven in welke grootheid die numerieke waarde is uitgedrukt, bijvoorbeeld $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Samen wordt dit $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Voor *eenheid* kan gebruik gemaakt worden van de waardelijst 'Eenheid'. De waardelijst is open: wanneer de gewenste eenheid op de waardelijst voorkomt, wordt die gebruikt. Wanneer de gewenste eenheid niet voorkomt op de waardelijst wordt een eigen eenheid gekozen.

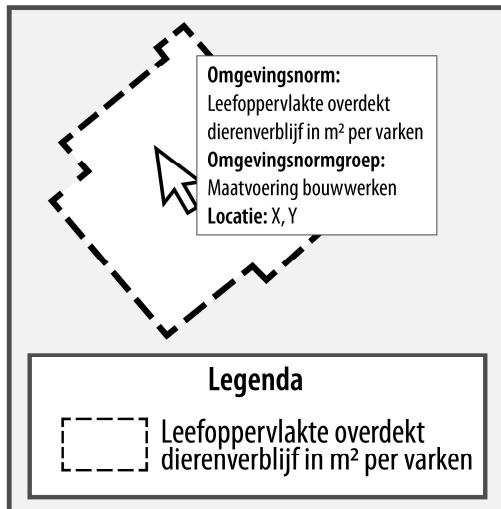
De eerste keer dat een specifieke omgevingsnorm (bij voorbeeld de omgevingsnorm 'maximum aantal parkeerplaatsen') in een OW-besluit in een Juridische regel voorkomt, wordt deze met Omgevingsnorm geannoteerd, met een verwijzing naar de bij die Juridische regel behorende Locatie. Als diezelfde omgevingsnorm in een andere Juridische regel voorkomt, wordt in die andere Juridische regel volstaan met een verwijzing naar de betreffende al bestaande Omgevingsnorm-annotatie, met een verwijzing naar de bij die andere Juridische regel behorende Locatie. Op deze manier is van iedere Juridische regel over die omgevingsnorm te zien welke Locatie er bij hoort en is ook zichtbaar welke Locaties horen bij de specifieke Omgevingsnorm. Een Omgevingsnorm heeft dus altijd met 1 of meer Juridische regels een relatie.

6.4.7.5 *Toepassing presentatiemodel*

Zoals hiervoor is toegelicht zorgt het attribuut *groep* er voor dat de Locaties van een bepaalde groep omgevingsnormen worden gepresenteerd op een kaart.

Een voorbeeld van een omgevingsnorm is 'leefoppervlakte overdekt dierenverblijf'. De omgevingsnorm 'leefoppervlakte overdekt dierenverblijf' behoort tot de groep Maatvoering bouwwerken, één van de waarden van de waardelijst Omgevingsnormgroep. Wanneer regels over de omgevingsnorm 'leefoppervlakte overdekt dierenverblijf' worden geannoteerd met de groep Maatvoering bouwwerken zorgt de symboolcode van deze groep voor presentatie van een transparant vlak begrensd met een middeldikke onderbroken lijn

Door deze methodiek worden de Locaties van omgevingsnormen die behoren tot de Omgevingsnormgroep Maatvoering bouwwerken door middel van het attribuut *groep* en de waarde Maatvoering bouwwerken met een transparant vlak en een begrenzing bestaande uit een middeldikke onderbroken lijn op het kaartbeeld gepresenteerd, zie Figuur 6. Door de attributen *waarde* en *eenheid* worden de waarden die de omgevingsnorm heeft, , geklassificeerd gepresenteerd.

Figuur 6 Voorbeeldpresentatie omgevingsnorm Leefoppervlakte overdekt dierenverblijf op kaartbeeld d.m.v. attribuut Omgevingsnormgroep, waarde Maatvoering bouwwerken

6.4.8 Objecttype Gebiedsaanwijzing

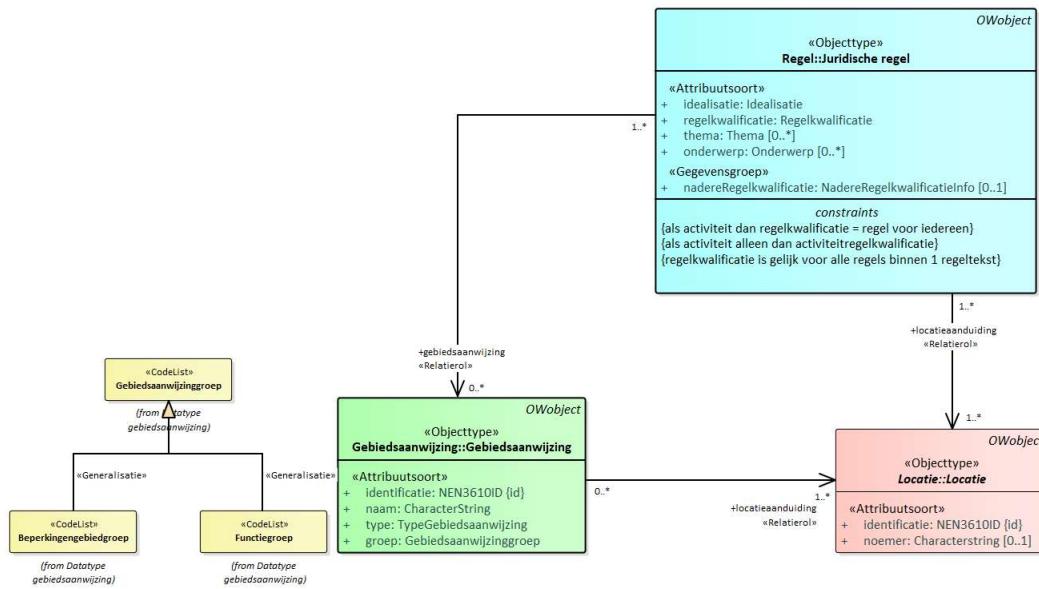
6.4.8.1 Toelichting op de toepassing

In OW-besluiten zullen over veel verschillende gebiedstypen regels gesteld worden respectievelijk beleidsuitspraken gedaan worden. Voor het vastleggen van die gebieden kent IMOW het generieke objecttype Gebiedsaanwijzing. Gebiedsaanwijzing is een modelmatig constructie die het mogelijk maakt allerlei typen gebieden te gebruiken zonder steeds een nieuw object aan het model toe te hoeven voegen. Per type gebied kent Gebiedsaanwijzing een specialisatie. Voorbeelden van typen Gebiedsaanwijzing zijn Functie en Beperkingengebied.

6.4.8.2 Definitie

Gebiedsaanwijzing is een type gebied dat een locatie aanduidt en is aangewezen door een Juridische regel.

6.4.8.3 Norm

Gebiedsaanwijzing kent de volgende attributen:

- **identificatie**: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **type**: het type Gebiedsaanwijzing. Te kiezen uit de gesloten waardelijst 'TypeGebiedsaanwijzing'. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **naam**: de naam van de specifieke variant van een bepaald type Gebiedsaanwijzing. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **groep**: de groep waartoe de Gebiedsaanwijzing behoort, te kiezen uit de voor het betreffende type Gebiedsaanwijzing van toepassing zijnde gesloten waardelijst 'Gebiedsaanwijzinggroep'. Verplicht attribuut.

6.4.8.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

naam: door het bevoegd gezag zelf te kiezen, er is geen waardelijst voor de naam van de gebiedsaanwijzingen. Het gaat hier om de naam van een specifiek voorkomen van een bepaald type gebiedsaanwijzing, bijvoorbeeld 'Centrumgebied' als voorkomen van het Gebiedsaanwijzingtype Functie.

type: zoals gezegd is Gebiedsaanwijzing een generiek objecttype dat gespecificeerd wordt naar type Gebiedsaanwijzing. Het type wordt vastgelegd met het attribuut Type. De typen die gebruikt kunnen worden zijn opgenomen in de gesloten waardelijst 'TypeGebiedsaanwijzing'. Om het mogelijk te maken ook typen gebiedsaanwijzingen vast te leggen die nu nog niet voorzien zijn, is het type 'overig' aan deze waardelijst toegevoegd.

groep: om een groot aantal verschillende gebiedsaanwijzingen van een bepaald type op een kaartbeeld te kunnen weergeven op een manier die voor het menselijk oog voldoende onderscheidend is, wordt ieder type Gebiedsaanwijzingen gebundeld in groepen. De groep vormt dus het kenmerk waarop de symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) van de weergave wordt georganiseerd. Ieder type Gebiedsaanwijzing heeft een eigen, gesloten, waardelijst voor de groepen. Afhankelijk van het type wordt de bijbehorende waardelijst gekozen. Om het

mogelijk te maken ook gebiedsaanwijzingen van een bepaald type te annoteren die nu nog niet voorzien zijn, is aan iedere waardelijst de groep 'overig' toegevoegd.

6.4.8.5 *Toepassing presentatiemodel*

Het presentatiemodel kent geen specifieke weergave voor Gebiedsaanwijzing, wel voor de verschillende typen Gebiedsaanwijzing.

6.4.9 **Gebiedsaanwijzingtype Functie**

Deze paragraaf is niet van toepassing op dit TPOD.

6.4.10 **Gebiedsaanwijzingtype Beperkingengebied**

6.4.10.1 *Toelichting op de toepassing*

Een beperkingengebied is, aldus de definitie van dat begrip in de begripsbepalingen van de Omgevingswet, een bij of krachtens de Omgevingswet aangewezen gebied waar, vanwege de aanwezigheid van een werk of object, regels gelden over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor dat werk of object. Een activiteit die in een beperkingengebied wordt verricht, wordt in het wettelijke systeem beperkingengebiedactiviteit genoemd.

Voor diverse OW-besluiten met regels geldt op grond van de Omgevingswet een plicht om beperkingengebieden aan te wijzen en geometrisch te begrenzen, waar nodig in combinatie met het stellen van regels over beperkingengebiedactiviteiten.

Denkbaar is dat in het OW-besluit ook andere beperkingengebieden worden opgenomen.

Voorwaarde daarbij is dat het moet gaan om een gebied waar beperkingen gelden vanwege en ter bescherming van een *werk* of een *object*. Ook moet bedacht worden dat het wettelijk systeem zo is dat iedere activiteit die in een beperkingengebied plaatsvindt, in principe tevens een beperkingengebiedactiviteit is waarvoor beperkende regels kunnen gelden. Voorbeelden zijn een beperkingengebied met betrekking tot een windmolen op land en een beperkingengebied met betrekking tot een molenbiotoop.

Om de geometrische begrenzing van beperkingengebieden te kunnen vastleggen en de verschillende beperkingengebieden op een kaartbeeld weer te geven is het noodzakelijk om de annotatie Beperkingengebied te gebruiken.

Op voorhand is niet te zeggen hoeveel en welke beperkingengebieden in de verschillende OW-besluiten begrensd zullen worden, het is mogelijk dat het er veel verschillende zullen zijn. Er is geen symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) vorhanden die een grote hoeveelheid beperkingengebieden kan weergeven op een manier waarbij voor het menselijk oog voldoende onderscheid is tussen de verschillende beperkingengebieden. Daarom is er ten behoeve van de weergave voor gekozen om beperkingengebieden in groepen in te delen. De beperkingengebieden zijn gegroepeerd naar het werk of het object waarop het beperkingengebied betrekking heeft. De beperkingengebiedgroepen die gebruikt kunnen worden, zijn opgenomen in een gesloten waardelijst. Iedere groep heeft een eigen symboliek. Door te werken met het IMOW-object Beperkingengebied met het attribuut *groep* en de juiste waarde van de waardelijst Beperkingengebiedgroep kunnen de werkingsgebieden van alle beperkingengebieden in een (interactieve) viewer worden weergegeven op een kaart. Het is dan mogelijk om een integraal beeld van de locaties van alle beperkingengebieden weer te geven, maar ook om de locaties van alle beperkingengebieden van een bepaalde groep weer te geven.

De annotatie met het IMOW-object Beperkingengebied wordt alleen gebruikt voor (rechtstreeks werkende) regels die daadwerkelijk een beperkingengebied in het leven roepen, niet voor instructieregels die bepalen dat in een ander OW-besluit een bepaald beperkingengebied moet worden opgenomen.

Beperkingengebied moet alleen worden gebruikt voor beperkingengebieden als bedoeld in de Omgevingswet.

6.4.10.2 Definitie

Beperkingengebied is een bij of krachtens de wet aangewezen gebied waar, vanwege de aanwezigheid van een werk of object, regels gelden over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor dat werk of object.

6.4.10.3 Norm

Beperkingengebied kent de volgende attributen:

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *type*: het type gebied dat met Gebiedsaanwijzing. Te kiezen uit de gesloten waardelijst 'TypeGebiedsaanwijzing'. In dit geval altijd Beperkingengebied. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
naam: de naam van het beperkingengebied. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam van het beperkingengebied. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *groep*: is de categorie waartoe het beperkingengebied behoort. Een beperkingengebied-groep is opgenomen in de gesloten waardelijst 'Beperkingengebiedgroep'. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *locatieaanduiding*: de verwijzing van een specifiek Beperkingengebied naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie; attribuut waarmee de Locatie wordt aangeduid waar deze annotatie Beperkingengebied van toepassing is. Verplicht attribuut. Beperkingengebied heeft één of meer Locaties en één of meer *locatieaanduiding*-relaties met Locatie.

6.4.10.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

type: attribuut dat aangeeft van welk type deze specifieke Gebiedsaanwijzing is. In dit geval altijd Beperkingengebied. Zie voor verdere toelichting paragraaf 6.4.8.

naam: door het bevoegd gezag zelf te kiezen. Om harmonisatie tussen bevoegde gezagen en tussen instrumenten te bevorderen is er een waardelijst voor de naam van de beperkingengebieden. De waardelijst is open: wanneer een regel wordt gesteld over een beperkingengebied dat op de waardelijst voorkomt, wordt die gebruikt voor de annotatie. Wanneer het beperkingengebied niet voorkomt op de waardelijst wordt een eigen naam gekozen. De naam van het beperkingengebied mag ook dezelfde zijn als de naam van de beperkingengebied-groep.

groep: om een groot aantal verschillende beperkingengebieden op een kaart te kunnen weergeven op een manier die voor het menselijk oog voldoende onderscheidend is, worden beperkingengebieden gebundeld in groepen. De groep vormt dus het kenmerk waarop de symboliek (kleur, arcering, lijnstijl) van de weergave wordt georganiseerd. De groepen die gebruikt kunnen worden zijn opgenomen in de gesloten waardelijst 'Beperkingengebied-groep'. Om het mogelijk te maken ook beperkingengebieden te annoteren die nu nog niet voorzien zijn, is de groep 'overig' aan de waardelijst toegevoegd.

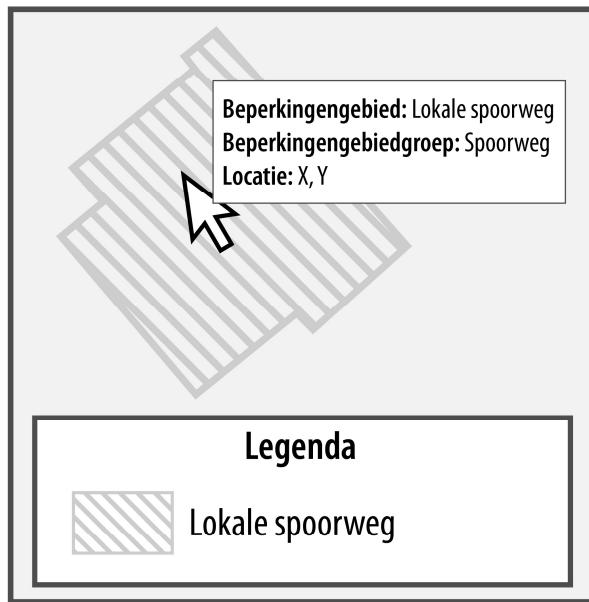
locatieaanduiding is het attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de specifieke Locatie die bij dit Beperkingengebied hoort én aangeeft wat de betekenis van Locatie is voor het object waar het bij hoort; in dit geval voor Beperkingengebied. Dit attribuut legt dus vast dat deze Locatie de locatie is waar het Beperkingengebied van toepassing is.

De eerste keer dat een specifiek beperkingengebied (bij voorbeeld beperkingengebied met betrekking tot een weg in beheer bij waterschap X) in een OW-besluit in een Juridische regel voorkomt, wordt deze met Beperkingengebied geannoteerd, met een verwijzing naar de bij die Juridische regel behorende Locatie. Iedere volgende keer dat ditzelfde specifieke beperkingengebied voorkomt, wordt in die andere Juridische regel volstaan met een verwijzing naar de betreffende al bestaande Beperkingengebied-annotatie, met een verwijzing naar de bij die andere Juridische regel behorende Locatie. Op deze manier is van iedere Juridische regel over dat Beperkingengebied te zien welke Locatie er bij hoort en is ook zichtbaar welke Locaties horen bij het specifieke Beperkingengebied. Een Beperkingengebied heeft dus altijd met 1 of meer Juridische regels een relatie.

6.4.10.5 Toepassing presentatiemodel

Zoals hiervoor is toegelicht zorgt het attribuut *groep* er voor dat de Locaties van een bepaalde groep beperkingengebieden gegroepeerd worden weergegeven op een kaart.

Een voorbeeld van een beperkingengebied is lokale spoorweg. Het beperkingengebied lokale spoorweg behoort tot de *groep* spoorweg, één van de waarden van de waardelijst Beperkingengebiedgroep. Wanneer regels over het beperkingengebied lokale spoorweg worden geannoteerd met de *groep* spoorweg zorgt de symboolcode van deze Beperkingengebiedgroep voor presentatie van een middengroene lijnarcering van linksboven naar rechts onder. Door deze methodiek worden de Locaties van beperkingengebieden die behoren tot de Beperkingengebiedgroep spoorweg door middel van het attribuut *groep* en de waarde spoorweg met een middengroene lijnarcering van linksboven naar rechts onder op het kaartbeeld gepresenteerd, zie Figuur 7.

Figuur 7 Voorbeeld presentatie Beperkingengebied Lokale spoorweg op kaartbeeld d.m.v. attribuut groep, waarde Spoorweg

6.5 Standaardfrase als verbinding tussen regeltekst, werkingsgebied en waarden

In OW-besluiten met regels zullen veel normen voorkomen die in verschillende gebieden verschillende waarden hebben. Het is mogelijk om in de regeltekst van het OW-besluit voor iedere norm zoveel regels op te nemen als er gebieden zijn, dan wel als er waarden zijn die de norm kan aannemen. Figuur 8 laat een stukje regeltekst zien waarin deze systematiek is toegepast:

Grondwaterlichamen			Omgevingswaarde voor krw-verontreinigende stoffen						
Code	Omschrijving	Type		Cl mg/l	Ni µg/l	As µg/l	Cd µg/l	Pb µg/l	P-tot mg/l
NLGW0001	Zand Eems	Zand	Zoet	160	20	13,2	0,35	7,4	2,0
NLGW0008	Zout Eems	Zout	Brak&zout	20	18,7	0,35	7,4	6,9	
NLGW0002	Zand Rijn-Noord	Zand	Zoet	160	20	13,2	0,35	7,4	2,0
NLGW0007	Zout Rijn-Noord	Zout	Brak&zout	20	18,7	0,35	7,4	6,9	
NLGW0009	Deklaag Rijn-Noord	Deklaag	Zoet	160	20	13,2	0,35	7,4	2,0
NLGW0015	Wadden Rijn-Noord	Duin	Zoet	160	20	13,2	0,35	7,4	2,0
NLGW0004	Zand Rijn-Midden	Zand	Zoet	160	20	13,2	0,35	7,4	2,0
NLGW0003	Zand Rijn-Oost	Zand	Zoet	160	20	13,2	0,35	7,4	2,0
NLGW0010	Deklaag Rijn-Oost	Deklaag	Zoet	160	20	13,2	0,35	7,4	2,0
NLGW0005	Zand Rijn-West	Zand	Zoet	160	20	13,2	0,35	7,4	2,0
NLGW0011	Zout Rijn-West	Zout	Brak&zout	20	18,7	0,35	7,4	6,9	

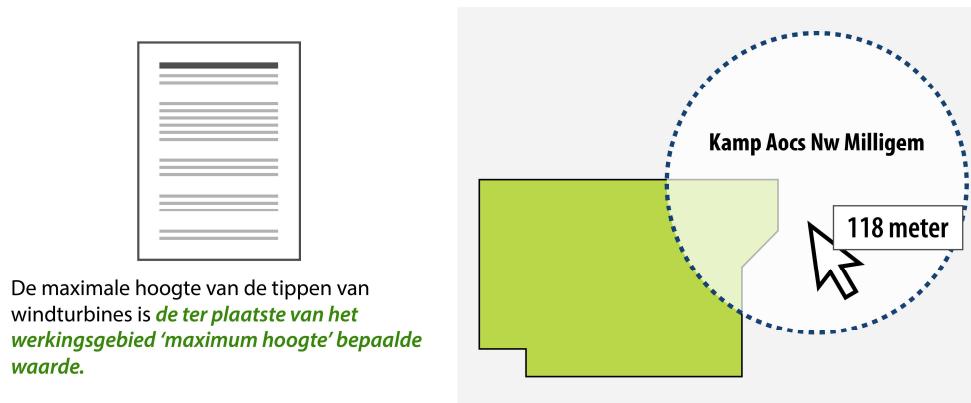
Figuur 8 Beschrijving van de gebieden waar de norm geldt én de waarden zijn in de regeltekst opgenomen

Om de leesbaarheid en raadpleegbaarheid te vergroten is het ook mogelijk om de Locaties waar regels gelden en de waarden die normen op de verschillende Locaties hebben, op een kaartbeeld weer te geven.

Voor die tweede methode biedt het model de mogelijkheid om de norm zodanig te formuleren dat deze voor de mens leesbaar en begrijpelijk is én de verbinding legt met het werkingsgebied en alle waarden die de betreffende norm op de afzonderlijke locaties van het werkingsgebied heeft. Hiertoe wordt in de norm een standaardfrase opgenomen. De standaardfrase is een in algemene bewoording geformuleerde verwijzing naar het werkingsgebied. Het presentatiemodel zorgt er vervolgens voor dat de waarden voor de betreffende norm op een kaartbeeld wordt getoond. Zoals in de paragrafen over de annotaties omgevingswaarde en omgevingsnorm is aangegeven kunnen de waarden numeriek zijn, maar ook in woorden worden beschreven. Het presentatiemodel maakt van beide het weergeven mogelijk.

Een voorbeeld van een norm met een standaardfrase die in de regeling kan voorkomen: "De maximumhoogte van de tippen van een windturbine is *de ter plaatse van het werkingsgebied 'maximum bouwhoogte woning' bepaalde waarde*." In dit voorbeeld is de standaardfrase in cursieve tekst aangegeven. Afhankelijk van de plaats die wordt geraadpleegd, wordt de op die plaats geldende waarde op het kaartbeeld getoond. Bijvoorbeeld:

- Resultaat van bevraging van gebied 1: De waarde 118 meter wordt op de kaart weergegeven.
- Resultaat van bevraging van gebied 2: De waarde 127 meter wordt op de kaart weergegeven.
- Et cetera.

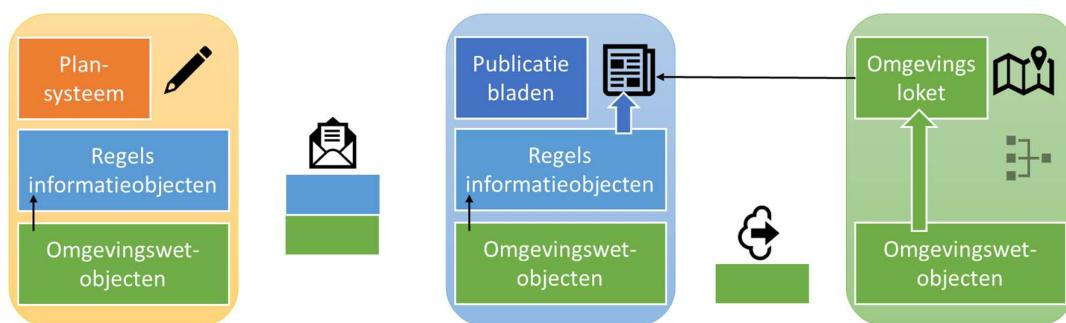

Figuur 9 Standaardfrase en weergave waarden van een norm op kaart

7 Van plan tot publicatie

7.1 Het aanleverproces

Het bevoegd gezag levert via het digitale kanaal het digitale besluit aan bij de LVBB. Het digitale besluit bestaat uit een generiek formeel deel met daarin de artikelen en informatieobjecten en een Omgevingswetdeel met specifieke objecten vanuit dit domein. In het geval van een wijzigingsbesluit levert het bevoegd gezag de consolidatie-instructies ten behoeve van het consolideren van het wijzigingsbesluit in de regeling. Beide delen vormen een gevalideerd consistent geheel. De LVBB publiceert het formele deel van het besluit in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag en consolideert het besluit in de regeling. De LVBB levert de Omgevingswetobjecten door aan het DSO-LV ten behoeve van het Omgevingsloket.

Figuur 10 Proces

7.2 Raadplegen

7.2.1 Raadplegen in het officiële publicatieblad

Op officieelbekendmakingen.nl wordt het besluit formeel bekend gemaakt in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag. Het authentieke tekstdeel van het besluit wordt in PDF formaat weergegeven en er is een zogeheten landingspagina voor de informatieobjecten. Tevens is er een web-versie van het besluit.

Daarnaast worden de consolidatie-instructies verwerkt in de geldende regeling van dat moment. Dit resulteert in een documentgerichte weergave van de regeling van waaruit de informatieobjecten kunnen worden benaderd. De informatieobjecten worden afzonderlijk getoond in een interactieve viewer en kunnen vanuit daar ook worden gedownload.

Raadplegen is alleen mogelijk per document of regeling en dus ook alleen van één bevoegd gezag. Er is geen integraal overzicht van alle regels voor de leefomgeving.

7.2.2 Raadplegen in DSO-LV

DSO-LV ontvangt vanuit de LVBB de Omgevingswetobjecten. In het omgevingsloket zijn diverse functies beschikbaar voor de gebruiker. Het biedt de mogelijkheid tot het oriënteren op de integrale regels over de leefomgeving via de kaart. Met een klik op de kaart zijn de daar geldende regels te raadplegen. De locaties uit de diverse regelgeving worden via een legenda gesymboliseerd op de kaart. De regels en kaart geven ook selectiemogelijkheden, bijvoorbeeld het tonen van regeltekst en locaties voor een specifieke activiteit of het uitsluitend

tonen van regels die voor iedereen gelden. De getoonde regels komen uit de geconsolideerde regelingen vanuit de officiële publicatiebladen.

Tot slot vormen de Omgevingswetobjecten de basis voor de toepasbare regels (vragenbomen) in het omgevingsloket, indien van toepassing. De locaties zijn gekoppeld aan de activiteiten in de vragenboom. De vragenbomen zelf worden via een apart kanaal aangeleverd.

C Openstaande vragen en issues

Vraag/ Omschrijving	Issue
1	Omdat consolidatie plaatsvindt na inwerkingtreding van een regel, kan er een tijdsperiode bestaan waarin een raadpleger geen gebruikersvriendelijke manier heeft om, na bekendmaking/ publicatie, na te gaan welke wijzigingen in de regelgeving in de toekomst plaats zullen vinden. Dit probleem is onderkend; er wordt gewerkt aan een softwarematige oplossing hiervoor.
2	[voorheen discussiepunt 12 in v0.75] Er dient nog uitgezocht te worden hoe een wijziging van de procedurestatus van een OW-besluit wordt verwerkt in de LVBB.
3	Er dient geanalyseerd te worden welke plek de "maatschappelijke functie" in de standaard dient te krijgen (hoort alleen bij de functie van oppervlaktewaterlichamen).
4	Er dient geanalyseerd te worden welke plek de "gebruiksfunctie" in de standaard dient te krijgen model (hoort alleen bij bouwwerken). Een gebruiksfunctie mag niet gelijkgesteld worden aan een activiteit.
5	Feedback vanuit meerdere bestuurslagen op de waardelijsten dient in het algemeen verwerkt te worden.
6	Wat is het issue: de standaard laat complexe wiskundige formules alleen toe als afbeelding. Wat is de eis: Complex wiskundige formules moeten als individueel herkenbare leestekens kunnen worden opgenomen. Wat is de impact als het issue niet wordt verwerkt: de beoogde efficiëntieverbetring met het DSO op lange termijn wordt niet bereikt als wiskundige formules kunnen niet worden gekoppeld aan gegevensbestanden. Voor de korte termijn wordt een werkinstructie opgesteld hoe wiskundige formules die in leestekens uitgeschreven zijn, omgezet moeten worden naar statische afbeeldingen. Voor het verwerken van statische afbeeldingen zijn geen wijzigingen nodig aan de STOP-standaard en de LVBB-keten.
7	Er dient nagegaan te worden of de behoefte bestaat om eigenschappen van omgevingsnorm en omgevingswaarde uit te breiden met: <ul style="list-style-type: none">• typeringen zoals emissie, immissie, etc.• de aard van de norm expliciet te maken (bijv. maximum, minimum, gemiddelde, mediaan, onder- en bovengrens, etc.).• individuele attributen voor elementen van de eenheid (i.p.v. 1 attribuut "eenheid" waarin ook de grootheid staat, een splitsing maken in de eenheid enerzijds en grootheid anderzijds).

8	<p>Vanwege lopende (afstemmings)werkzaamheden aan IMOW (met IMOP) zijn de volgende punten verwijderd uit het TPOD:</p> <ul style="list-style-type: none">- De mogelijkheid per geometrie een label aan te geven dat op de kaart getoond wordt.- De mogelijkheid een marge aan te geven voor gebieden waarvan de grens kan fluctueren.
---	--

D Bijlagen

Bijlage 1 Ontwerpkeuzen

De volgende ontwerpkeuzen zijn gemaakt bij het opstellen van het OW-besluit. Ontwerpkeuzen worden continue afgestemd met het werkveld en kunnen derhalve wijzigen. Ontwerpkeuzen geven een aanzet tot een oplossingsrichting incl. rationale voor die specifieke oplossingsrichting.

- 1 Dit TPOD is gebaseerd op de AMvB's binnen het stelsel van de Omgevingswet en op de Omgevingsregeling als specifieke Ministeriële Regeling.
- 2 Dit TPOD kan niet gebruikt worden voor AMvB's en Ministeriële Regelingen uit andere domeinen dan gerelateerd aan de Omgevingswet. Daarentegen biedt STOP de generieke (basis) borging voor de bestuurlijke instrumenten AMvB en Ministeriële Regeling in andere domeinen dan het stelsel van de Omgevingswet.
- 3 Dit TPOD is gebaseerd op de situatie dat er 4 AMvB's (BKL, BAL, BBL, Omgevingsbesluit) en 1 Ministeriële Regeling bestaan binnen het stelsel van de Omgevingswet inclusief meerdere bijbehorende aanvullings- en invoeringsregelingen.
- 4 Bij de analyse van TPOD is geen rekening gehouden met evt. toekomstige, geheel nieuwe AMvB's of geheel nieuwe Ministeriële Regelingen -als vastgesteld besluit- binnen het stelsel van de Omgevingswet als deze compleet nieuwe domein-informatie bevatten.
- 5 In AMvB worden werkingsgebieden in woorden beschreven, in de MR worden die werkingsgebieden aangewezen begrensd. De werkingsgebieden in de AMvB worden getoond vanuit de MR. Indien er (nog) geen MR beschikbaar is, wordt de begrenzing gebruikt die voor het bevoegde gezag geldt.
- 6 Automatische controle bij het opstellen van een verordening en het opnemen van een afwijkende omgevingswaarde, waarbij automatisch gecontroleerd wordt of de afwijking is toegestaan volgens TPOD AMvB en overige OW-besluiten, is buiten scope.
- 7 De AMvB's staan toe dat een werkingsgebied niet in het OW-besluit zelf is begrensd, maar in een ander OW-besluit (nl de Ministeriële Regeling) of zelfs een andere regeling.
- 8 Geometrieën moeten vóór aanlevering aan de LVBB zijn begrensd. Het DSO zal geen buffer-berekeningsfuncties bevatten waarmee aan de hand van een straal het werkingsgebied "live" bij raadpleging berekend wordt.
- 9 Een "buffer berekenings-functie" is met het werkveld besproken in het kader van regels voor installaties (oorsprong Mijnbouwwet) en regels voor buisleidingen naast leidingen.
- 10 Een locatiegroep binnen een locatiegroep is niet meer mogelijk. Rationale hiervoor is dat dit alleen beheermatige doeleinden dient voor de bronhouder, terwijl dit de complexiteit van de standaard doet toenemen.
- 11 Voor een werkingsgebied dat als onderstaand (of op soortgelijke manier) is beschreven hoeft niet per se de afgemeten gebieden als werkingsgebied gekoppeld te worden. Er kan ook gekozen worden voor een groter of grover werkingsgebied, waarbij een deel van de onderzoekslast verlegd wordt naar de raadpleger. Dit zal in sommige gevallen betekenen dat het gebied van het gehele besluit gekoppeld wordt aan het tekstelement dat op een dergelijke manier is opgesteld.
"...omgevingswaarden ... gelden op locaties met een oppervlakte van ten minste 1.000 km² die gelegen zijn op een afstand van ten minste 20 km van een bij ministeriële regeling aangewezen agglomeratie of op een afstand van ten minste 5 km van andere locaties

- met bebouwing, van milieubelastende activiteiten, van autosnelwegen of autowegen waarvan per dag meer dan 50.000 motorvoertuigen gebruik maken.”
- 12 Er wordt geen andere benaming voor omgevingsnorm opgenomen. In de praktijkrichtlijn wordt het exacte verschil tussen omgevingswaarde en omgevingsnorm toegeleidt (term omgevingsnorm of term normwaarde wordt niet vervangen met term normgegeven)
- 13 De uitleg over welke keuzes te maken omtrent opdeling geometrieën in losse informatieobjecten of opnemen in één informatieobject wordt opgenomen in praktijkrichtlijnen/ modelleringsrichtlijn
- 14 Hoe wordt omgegaan met versienummers wordt in het kader van de LVBB bepaald.
- 15 Het werkveld heeft een functionele wens om wijzigingen en aanvullingen aan te brengen in annotaties (als deze niet in een informatieobject zijn opgenomen), zonder dat er een formeel besluitvormingsprocedure wordt doorlopen. Omdat deze wens ingewilligd is, is dit punt verplaatst van de open issues naar ontwerpkeuzen.
- 16 Er is 1 TPOD voor zowel AMvB als MR. Nader te bepalen business rules zorgen voor het onderscheid in alle relevante onderdelen als deze exclusief voor of de AMvB's of de MR gelden.
- 17 Het is mogelijk overal in het besluit (besluitonderdeel één) begripsbepalingen op te nemen.
- 18 [voorheen discussiepunt 16 in v0.75] Elk begrip dat uit de catalogus als eigenschap is gebruikt in een OW-besluit, moet terugkomen in de letterlijke begripsbepaling in het OW-besluit zelf. Dit om afhankelijkheden met een extern punt zoals de catalogus te voorkomen.
- 19 Er is besloten geen lagen onder subsubparagraaf mogelijk te maken. Dit na een analyse op de verwachte structurering van aanvullings- en invoeringssporen.
- 20 Punten en lijnen zijn mogelijk als geometrie binnen Locatie.
- 21 Het is in STOP mogelijk geworden opmaak van tekens te combineren (bepaalde combinaties van zgn nesting van inline elementen). Hiermee wordt het concreet mogelijk om bijvoorbeeld tekens in **subscript een vette opmaak te geven**. De concrete mogelijkheden worden beschreven in de STOP documentatie. Deze opmaak kan ook worden toegepast op verwijzingen.
- 22 Het is mogelijk om bij alle tekstelementen behalve Lijst aan te geven dat de inhoud nog gereserveerd is.
- 23 Voor de juiste borging van koppelingen tussen STOP-TPOD en Toepasbare Regels zijn sluitende afspraken gemaakt, die zijn beschreven in par B6.4.5.
- 24 Er is voor gekozen het Beperkingengebied te verbreden naar Gebiedsaanwijzing, waar Beperkingengebied een type van is. Een juridische aanduiding als “reserveringsgebied” is niet meer nodig geacht, daarentegen zijn er meerdere thematische typen gebiedsaanwijzingen in het leven geroepen.

TPOD1010, TPOD1020
TPOD1030
TPOD1560
TPOD1570
TPOD1580

TPOD1630
TPOD930, TPOD940
TPOD1310
TPOD1080
TPOD1190
TPOD1650
TPOD1650
TPOD1440